

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 25.— Din
za izposojnino 40.—
neobvezno

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 4 in 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Marihor, Harvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošti, čekov,
zavodu št. 11.812.

Politične in strokovne konference

ŠIRJENJE SDS V SRBIJI. — PRIPRAVE ZA NADALJEVANJE BENESKE KONFERENCE.

Beograd, 13. januarja. d. Danes je pravočasno silvestrovo, zato vlada v političnem življenju precej mrtvilo. Zanimati ni nikakih važnejših dogodkov, tudi iz Zagreba ni novih poročil. O odloku zagrebskega senata glede radiševcev se drže tako listi kakor tudi politični krogi zelo rezervirano, ker hočejo počakati odloka višje instance.

Povodlom kraljevega povratka v domovino so opozicijske sile danes razne tatarske vesti, da bo vlada v prihodnjih dneh podala demisijo. Tem govoricam pa ne verujejo niti pristasi opozicijskih strank, ker se jim pozna na prvi hip da so le pobožna želja opanih opozicijskih voditeljev.

Beograd, 13. januarja. p. Na stanovanju ministra prosvete Prihičevića so imeli popoldne samostojni demokratiški ministri konferenco, na kateri so razpravljali o volilni taktiki. Z celotnim zadovoljstvom so ugotovili, da se je pozicija stranke nenavadno utrdila in da se je stranka izredno hitro začela širiti tudi na ozemlju predvojnega Srbije. Samostojni demokrati so odločili, da v vseh okrajih Srbije svoje kandidatne liste.

Popoldne je deli časa konferiral ministar za šume in rude dr. Žerjav z zunanjim ministrom dr. Ninčevićem, večinoma o odločitvah naše kraljevine do Italije, na tudi o intervenciji naše države pri Vatikanskem sedežu zlobo vseh v političnem svetu. Dr. Žerjav je potem govoril o prvim delegatom naše delegacije za pregovore z Italijo dr. Rybačkom, glede konference v Benetkah, ki se nadaljuje 20. t. m.

Zvečer se je vršila v trgovinskem ministertvu konferenca, katere so se udeležili delegati, izvedenci in zastopniki resortov, ki so zainteresirani na pozajanih z Italijo. Na tej konferenci so bila izdelana nova navodila za našo delegacijo na konferenci v Benetkah.

MINISTER ŽERJAV ODFOTOVAL NA BLEDO.

Beograd, 13. januarja. p. Nocoj je odpotoval v Ljubljano in potem na Bled minister za šume in rude dr. Gregor Žerjav, ki bo poročal kralju o političnem položaju v državi. Razen tega bo predložil v podpis večje število raznih ukazov iz svojega resorta kakor tudi iz ministrstev za prosveto, pravosodje in agrarno reformo. Dr. Žerjav bo predložil vladarju tudi v podpis kakih 2000 pomilostitvenih političnih krivcev iz Črne gore in večje število pomilostitev županijskih prestopkov.

FRANCOSKI POSLANIK PRI DR. NINČEVIĆU.

Beograd, 13. januarja. p. Zunanji ministar dr. Ninčević je imel popoldne daljšo konferenco s francoskim poslanikom Greardom Razouvariala sta se med drugim tudi o bivanju naše kraljevske dvošice v Parizu, kjer je stopil kralj Aleksander v stiki z raznimi politikmi. Poslanik je dejal, da je bil vladar povsod nenavadno priazen, spetel in da je zapustil našemu nečiji vtis. Oba državnika sta potem govorila tudi o konferencah, ki se sedaj vrše v Parizu, predvsem o konferenci finančnih ministrov zavezniških držav.

Pred sestavo dr. Luthrove vlade

POGAJANJA SO ŽE SKORAJ ZAVRŠENA. — POLOVICO VLADE BODO TVORILI NEPOLITIKI.

Berlin, 13. januarja. s. Dasi se državni zbor sestane že jutri popoldne, še vedno ni prišlo do odločitve glede sestave kabineta. Zadnja težkoča se je pojavila pri vprašanju osebnosti ozir. pri zasedbi posameznih resortov. Dr. Luthier namerava ponuditi notranje ministrstvo centru. Temu pa se protivijo nemški nacionalci, ki zahtevajo ravno ta resor za sebe. Dr. Luthier je popoldne zupet povzel pogajanja.

Kljub vsem težkočam vlada v parlamentarnih krogih optimizem. Če ne nastanejo nove težkoče, je verjetno, da bo dr. Luthier že jutri sestavil svojo vlado, ki bi se popoldne že predstavila parlamentu.

Dunaj, 13. januarja. v. Iz Berlina poročajo: V političnih krogih prevladuje vtis, da se bo dr. Luthier posrečilo sestaviti vlado deloma iz parlamentarcev in deloma iz ministerijalnih uradnikov. Gotove

diference obstojajo le še v vprašanju zasedbe mesta državnega notranjega ministra. Celokupno časopisje je mnenja, da je smatrati nadstrankarski kabinet le za zastirki blok desnice.

Kot posebni zaupniki svojih strank bodo, kakor se nocoj zatrjuje, stopili v Luthrovo vlado sledeči politiki: za nemške nacionalce Walraft kot notranji minister, za bavarsko ljudsko stranko Eminger kot justični minister, za centru dr. Braun kot delavski minister in za nemško ljudsko stranko dosedanjí zunanji minister dr. Stresemann, ki bo obdržal zunanji resort. Od dosedanjih ministrov bosta ostala na svojih mestih dr. Gessler kot obrambni in grof Kanitz kot prehranjevalni minister. Ostala ministrstva bodo bržčas zasedena z višjimi uradniki.

Mussolini v boju s framazoni

OMEJITEV DRUŠTVENE SVOBODE NAPERJENA V PRVI VRSTI PROTI FRAMAZONOM IN CERKVENIM REDOM. — PROTIDREDDJE VELIKEGA ORIENTA.

Rim, 13. januarja. s. «Messagero» objavlja besedila zakonskih predlogov, ki so naperjeni proti gotovim društvom. Najvažnejši člen je on, ki določa, da državni, provincijalni ali občinski uradniki in uradniki naprav, ki so podrejene državi, provincam ali občinam, ne smejo biti člani tajnih društev ali društev, pri katerih so pod prisego vezani na tajnost. Kot kaznen je določen odpust iz službe, 15 dni po uveljavitvi tega zakona se morajo pridržati ravnati po teh določbah.

V političnih krogih so mnenja, da so predložena besedila naperjena v prvi vrsti proti prostozidarjem, potem pa tudi proti cerkvenim redovom. Zelo verjetno je, da ti zakoni v zbornici in senatu ne bodo tako hitro sprejeti in jih le smatrati bolj za strašilo za prostozidare.

Rim, 13. januarja. v. Osrednja loža prostozidarjev je takoj, ko se je zvedelo za zakonske osnutke proti tajnim organizacijam, sklicala sejo ter se posvetovala o ukrepih, ki jih je storiti. Končno veljavni sklep bo storjen šele potem, ko bodo došla poročila iz province. Zagotavlja se že sedaj, da namerava Veliki Orient razpustiti razne lože. V Italiji naj bi obstojalo samo veliki svet Orienta, ki naj bi imel nalogo ohraniti odnose s prostozidarskimi ložami drugih dežel.

Opozicija v zbornici in skupine opozicionalcev na Aventinu se vedno bolj približujejo. Razgovori med opozicijo v in

izven zbornice so vedno pogostejši. Glaviti, Sandaria in Orlando so našli že konkretno platformo za zaščito liberalnih načel. Kaj snujejo različne opozicijske stranke, bo znano šele tokom debate o novem volilnem zakonu. Situacija je dospevala danes več ali manj na mrtvo točko. Nadatlni razvoji se bo, kakor kažejo vsa znamenja, zavlekel. Danes se vrše nova pogajanja vseh poslancev, ki so člani zbornice opozicije.

NOVI PREDSEDNIK PARLAMENTA.

Rim, 13. januarja. v. Zbornica je z 239 od 285 glasov izvolila posl. Casertana za predsednika.

SLOVANSKO PRIMORJE IN VOLILNA REFORMA.

Rim, 13. januarja. a. Po novem volilnem načrtu pripada primorskim pokrajinam sledeče število poslancev: Reška provinca, pod katero spadata sodna okraja ilirsko-istrijski in vološčanski, s skupnim številom 86.448 prebivalcev — en poslanec; puljska provinca s 306.069 prebivalci 4 poslanci; tržaška provinca, pod katero spadajo komenski, sežanski, senožski in postojnski sodni okraj s 327.724 prebivalci — 4 poslanci; videmška provinca, pod katero spadajo vsi ostali deli bivše Goriske in bivši stari videmski okraj z 1.020.170 prebivalci — 14 poslancev; mesto Zader z 18.255 prebivalci 1 poslanec.

Strahovita železnška nesreča

BRZOVOLAK ZAVOZIL V POLNEM DIRU V OSEBNI VLAK. — 23 MRTVIH IN 59 RANJENIH.

Essen, 13. januarja. s. Davi ob 7.20 je zavozil D-vlak 10 na postaji Herne na polno zaseden osebni vlak. Jutro je bilo megleno in mračno. Izpod razvalin obeh vlakov so potegnili dosedaj 21 mrtvih in

38 ranjenih. Po zadnjih poročilih je število mrtvih naraslo na 23, število ranjenecv pa na 59. Od slednjih sta 2 smrtno nevarno, 14 pa težko ranjenih.

POŽAR SLADKORNE TVORNICE.

Olomuc, 13. januarja. s. Večji del chropinove sladkorne tvornice pri Kremsirju je uničil požar. Obrat je prekinjen. Škoda znaša 4 milijone Kč.

ZOPET STRAHOVITA MEGLA V LONDONU.

London, 13. januarja. s. Mesto London je zavito v gosto megljo. Promet cestne železnice je deloma, promet avtomobilov pa popolnoma ustavljen. Na več krajih so trčili skupaj avtomobili in avtobusi. Več oseb je bilo lahko ranjenih.

KANONIK KOT ŠPEKULANT.

Zeneva, 13. januarja. v. Zadnje dni je izjavila veliko senzacijo finančna afera, ki zadeva katol. duhovščino v Luzernu. Nekaj kanonik tamošnjega stolnega kapitla je brez odobravanja svojih predstojnikov špekuliral z denarjem in na ta način oskodoval kapitelj za preko pol milijona švicarskih frankov.

Borza

13. januarja:
CURIH: Beograd 835, New-York 518, London 24.79, Pariz 27.78, Milan 21.08, Praga 15.55, Budimpešta 0.007175, Bukarešta 2.65, Solija 3.75, Dunaj 0.0073.

DUNAJ: Beograd 1148 do 1152, Budimpešta 98.20 do 99, Bukarešta 365 do 367, Milan 2960 do 2978, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 8812 do 3828, Praga 2134 do 2144, Solija 518 do 517, Curih 13.755 do 13.765, dinarji 1142 do 1148, lire 2945 do 2965.

PRAGA: Beograd 55, Dunaj 4.69, Rim 142.50, New-York 33.90, Curih 635.50.

BERLIN: Beograd 684, Milan 17.59, Praga 12.00, New-York 4.165, Curih 60.99.

Madžari se vmešava'o v naše notranje zadeve

BUDIMPEŠTANSKA VIADA JE RAJE INTERVENIRALA V BEOGRADU RADI DOZDEVNEGA PREGANJA VOJVODINSKIH MADŽAROV.

Budimpešta 13. januarja. a. Kakor poročajo «Pesti Naplo», zasedle madžarska vlada dopisne na Hrvaškem in v Vojvodini z največjo pozornostjo. List doznava iz poučenega vira, da je madžarska vlada že storila v Beogradu korake, da zaprosi vlado kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev, naj ukine zasle-

dojenje madžarskih manjšin, neupravičeno in neutemeljeno postopanje in druga omalovaževanja ter izvršile določbe tripartitne pogodbe glede zaščite narodnostnih manjšin. Poslanec Eckhard bo na prihodnji sedji parlamenta interpeliral vladu v tej zadevi.

Zaključek ankete o krizi v lesni trgovini

RESOLUCIJE POSAMEZNIH SEKCIJ. — PROMETNO MINISTRSTVO ZNIŽA TRANSPORTNE TARIFE. (Glej tudi članek na 6. strani.)

Beograd, 13. januarja. p. V prostorih Jugoslovanske banke se je danes zaključila anketa ministrstva za šume in rudnike glede reševanja krize naše gozdarne in lesne industrije. Anketa je bila včeraj razdeljena na štiri sekcije, od katerih je vsaka samostojno sprejela resolucijo.

Kreditna sekcija zahteva v svoji resoluciji, naj dovolj vlada gozdni industriji cenejši kredit ali pri Narodni banki ali v inozemstvu, toda ob jamstvu države. Prometna sekcija zahteva postopno znižanje železniških prepiškov, zlasti pa njih izenačenje v raznih pokrajinah naše kraljevine. Dalje zahteva, naj se znižajo pristajniške pristojbine za 30 odst. in da se določijo odnosi do lokalnih in zveznih prog. Delegat prometnega ministrstva je izjavil, da se sedaj dela na tem, da se znižajo tarifne postavke za prevoz lesa za 30 odst., kar je pričakovati v najkrajšem času.

Carinska sekcija je za to, da ostane izvozna carina na neobdelan okrogli les v veljavi v svrhu večjega zaposlenja naših žag. V svoji resoluciji poudarja nadalje, da je treba gledati na to, komu se podeljuje koncesija za eksploatacijo gozdov, ker se skrivajo inozemska podjetja za našimi državljani.

Celtna sekcija je sprejela resolucijo, v kateri zahteva, da se znižajo davčna bremena in pa dajtnve za zavarovanje zoper nevarnost ter druge pristojbine, v katere je prisiljena gozdna industrija.

Zastopnik ministrstva za šume in rudnike je izjavil, da sprejema vse stavljene predloge na znanje in da bo v najkrajšem času sklicala medministrska konferenco vseh prizadetih resortov, na kateri se bo razpravljalo o teh konkretnih predlogih in bodo storjene končne odločitve. (Začetek te ankete glej v gospodarski rubriki.)

Važen odlok za uradništvo

Beograd, 13. januarja. p. Finančno ministrstvo je izdalo danes komunikacijo glede rokov, v katerih se imajo po členu 47. uradniškega zakona izplačevati prejemki višje stopnje temeljne plače. Finančno ministrstvo je odločilo, da velja rok, v katerega grelo in se izplačujejo državnemu namočenim prejemki višje stopnje od dneva, ko so pretekla tri leta v nižji stopnji. Zakonodajalec namreč izrecno naglašuje, da oblikoval uradniki prejemke višjih stopenj avtomatično. S tem je podana izjava od člena 106. tega zakona.

vseh ničans, združilo za volitve vse, kar je naprednega. Interesi osebne ambicije, vrtoglavo, kratkovidnost, a tudi nemoralnost je tudi še to pot zmogla nad zdrav pametjo in poštenostjo. Sreča je le, da so nesloge in cepkarstva krivi le voditelji, a da si napredno ljudstvo želi celotnega nastopa, zavedajoč se, da bodo le na ta način zavarovani njegovi interesi. Zato je pa treba, da ljudstvo to pot obravnava z zgovornostjo in z ljudmi, ki se gerirajo za voditelje, a so le škodljivci našega naroda.

Rad' in Madžari

Beograd, 13. januarja. p. Tiskovni urad zunanega ministrstva je izdal nocoj take komunikacije:

«Povodlom časopisnih vestí, da se je pri g. Radišu našel dokument, ki vsebuje pogodbo, ki jo je sklenil g. Stjepan Radić z madžarsko vlado, je posetil danes madžarski poslanik g. Ilory zunanega ministra dr. Ninčević in mu izjavil v imenu svoje vlade, da madžarski kabinet ni imel nikakih pogajanj z g. Radišem in da vsled tega tudi ni nikoli sklenil kake pogodbe z g. Radišem.»

Ministrstvo za notranje posle je nocoj izdalo komunikacijo, v katerem demantira intervjuv dunjske «Neue Freie Presse», ki ga je bolje imel nujen dopisnik z državnim podtajnikom Vilderjem. G. Vilder izjavlja, da ne samo da ni imel nikakega razgovora z dopisnikom «Neue Freie Presse», ampak da sploh ni podal nikomur izjave, ki bi vsebovala navedbe tega lista.

PREDSEDNIŠKE VOLITVE V FRANCOSKEM PARLAMENTU.

Pariz, 13. januarja. s. Painleve je bil danes s 313 glasovi zopet izvoljen za predsednika zbornice. 24 glasovnic je bilo oddanih za Cachina. Opozicija se je glasovanja vzdržala.

Kandidature v Sloveniji

VLOZENIH JE 28 KANDIDATNIH LIST, KI PREDSTAVLJAJO 17 STRANK!

Včeraj je potekel rok za vlaganje kandidatnih list. Na Slovenskem imamo tri volilna okrožja a skupno 20 mandatov, in sicer Ljubljana mesto (1), okrožje Ljubljana - Novo mesto (10) in okrožje Maribor - Celje (15). Ako bi obveljala praksa, da vlaganje volilnih list ni vezano na zakonite roke, katero stališče je bilo menda merodajno pri odobritvi klerikalnih list v mariborskem in ljubljanskem okrožju, potem bi bilo seveda računati, da se bodo pri nas kandidatske liste vlagale tudi še naprej. Sicer je pa, kakor rečeno, rok potekel. Rezultat je naravnost rekordni. V treh slovenskih volilnih okrožjih je bilo vloženih 28 kandidatskih list in pri prihodnjih volitvah nastopi 17 strank, stranci, skupin in posameznih »politikov«, ki so si sestavili »lastne« kandidatske liste.

V Ljubljani so vložene sledeče liste:

- 1.) Narodni blok (Ivan Mohorič);
- 2.) levičarski socialisti (I. Makuc);
- 3.) socialni demokrati (dr. Lj. Pečarič);
- 4.) klerikalci (dr. Anton Korošec);
- 5.) skupina Ravnihar - Azman - Babnik - Juvan (dr. Vladimir Ravnihar).

Volilno okrožje Ljubljana - Novo mesto:

- 1.) klerikalna (dr. Anton Korošec);
- 2.) Narodni blok (dr. Gregor Žerjav);
- 3.) SKS (Ivan Pucelj);
- 4.) slovenska republikanska stranka (Albin Prepeluh);
- 5.) delavsko - kmečki republikanski blok, socialistični levičarji (Ivan Makuc);
- 6.) republikanska stranka za Slovenijo (Josip Murn);
- 7.) narodni socialisti (Ivan Deržič);
- 8.) socialni demokrati (Melhior Čohal);
- 9.) Bernotovi socialisti (Ivan Pastorek).

V volilnem okrožju Maribor - Celje:

- 1.) klerikalna (dr. Anton Korošec);
- 2.) radičevska (Stjepan Radić);
- 3.) prekmurški mali poljedelci (Geza Hartner);
- 4.) Narodni blok (dr. Lj. Pivko);
- 5.) lista »viteza« Zagorskega (I. Zagorski);

- 6.) Puceljevo krilo SKS (Ivan Pucelj);
- 7.) delavsko - kmečki republikanski blok (Ivan Makuc);
- 8.) nemška stranka (Frane Schauer);
- 9.) radikalni disidenti (dr. R. Ravnik);
- 10.) socialni demokrati (dr. Milan Korun);
- 11.) seljaško - agrarna zveza (A. Hribar);
- 12.) Brnotovi socialisti (Vinko Modersdorfer);
- 13.) lista Radićevih disidentov, pristavev S. Lovrekovića (Ivan Strbenec);
- 14.) davidovičevska lista (prof. Božo Marković).

Volilcev v vseh treh okrožjih je približno 190.000. Velika večina list je postavljenih brez vsakega izgleda na uspeh. Interesantno je, da imajo tri liste hrvatske nosilce (Radić, Strbenec, Hribar), ena pa celo srbskega nosilca (prof. Marković).

KANDIDATNE LISTE NA HRVATSKEM IN V SLAVONIJI

Hrvatska in Slavonija voli 68 poslancev v 9 volilnih okrožjih. Kakor razvidno iz pregleda, ki ga priobčuje zagrebska »Riječ«, pa je tokrat na Hrvatskem in v Slavoniji postavljenih nad 80 kandidatnih list, ki so jih vložile nastopne skupine: Nacionalni blok, HRSS, Lovrekovičeva skupina, zemljoradnički hrvatski in srbski, dr. Surmin, davidovičevci, pučkaši (klerikalci), socialisti, komunisti, frankovci, Nemci, srbska stranka ter v nekaterih županijah ločeni samostalni demokrati in radikali (odn. radikalni disidenti). Torej nad 15 skupin, vendar pa je število list v posrednih okrožjih prav različno. V mestu Zagrebu je vloženih 8 list, v zagrebskem okrožju 13, v modruškem 9, v ličko - krškem samo 3, v varaždinskem 4, v bjelovarskem 9, v požeškem 10 in v viroviškem 8, dočim iz Srema še ni došlo poročilo. Najskromnejše okrožje je torej ličko - krškobavsko, najbohotnejše pa naravno zagrebško, a vseno zaostaja za mariborskim, ki se očividno tepe za rekord.

Po sklepu zagrebskega senata

MONSTRUOZNOST SKLEPA O UKINITVI PREISKAVE PROTI RADIČEVIM TOVARIŠEM. — SENAT NI PROUČIL NAJOBTEŽILNEJSIH DOKUMENTOV, TEMVEČ POSTOPAL PRISTRANČEV. — INFORMACIJE ZAGREBSKE »RIJEČI«. — RADIČEV POLOŽAJ.

r Zagreb, 13. januarja.

Po sklepu senata o ukinitvi preiskave proti Radićevim tovarišem se najzvišanje tretja zgolj položaj samega šefa Radića. Sodbeni stol namreč še ni formalno sklepal o upravičenju Radićeve aretacije, temveč je samo reševal o Radićevem sklicenju na poslansko imuniteto. Senat je Radićev protest odbil in se postavil na stališče, da je poslanska imuniteta ugasnila s samim razpustom Narodne skupščine. Proti temu sklepu je Radić (odnosno njegov branitelj dr. Trumbić) vložil priziv na banski stol, ki bo o njem sklepal skupno s pritožbo državnega pravdnika. Banski stol ima sicer svoje seje le ob sredah in sobotah, a tudi državni pravdnik svojo pritožbo šele vložil, in sicer najkasneje v četrtek popoldne.

Sele po rešitvi banskega stola bo senat sodbenega stola pretresal upravičenost Radićeve aretacije in bo s podrobno preiskavo Radićevih zločinov moral pač ugotoviti tudi skrivilo tovaršev, pri katerih se je očividno prenašlo s oprostilnim sklepom. Radićevi tovariši so v svojo obrambo izjavili, da nikakor niso bili posveščeni v Radićeve zveze. Ker je senat smatral najumestnejše, da posamič prouči krivdo vsakega posameznega aretiranca, naravno iz priloženih aktov ni mogel izprati dovoljnih dokazov in je ukinil preiskavo.

Toda izven dvoma je, in tudi naše naknadne informacije se krijejo s tem, da celotni obtežilni material proti Radiću vsebuje tudi dovolj dokazov za krivdo ostalih članov vodstva HRSS. Sklep sodbenega stola torej ni le preruran, temveč tudi nepravilen, ker je bil izdan preden se je proučil celotni obtežilni material. Senat ni uvaževal najvažnejših in najbolj obtežilnih dokumentov, ki ne obremenjujejo le Radića, temveč v zadostni meri tudi njegove tovariše. V sarajevskih pravniških krogih se javlja dvom o objektivnosti senatovega sklepa: in dvom je oče nadaljnega razlajljanja.

Veelo interesantna je današnja informacija »Riječ« iz Beograda, kjer se navaja: Povodim pisanja blokaških listov o nekakem omaljanju vlade, zamore Vaš dopisnik poudariti, da je vlada prav čvrsta in se dobro zaveda svojega ravnanja. Po vsem je dokazano, da so sodniki pri sklepanju postopali pristransko in je še pravi posebej treba naglasiti, da je predsednik senata Radićev in Radićev prijatelj, ter da njegov brat izvršuje špijonažo na korist Italije. Razumljivo torej, da tako sodišče ne more biti nepristransko in je podoba, da se bo sojenje vodstva HRSS preneslo v Beograd. Vlada bo energično nadaljevala svoj delo in je za vsak slučaj pripravljena na pariranje, ker je tudi pripravljena, da pokaže, kako zna parirati.

Opozorilo vsem telefonskim naročnikom

V zadnjem času se vedno pogostejše pojavljajo slučaji, da se glede lastnikov posameznih telefonskih postaj ali spremembe naslovov telefonskih naročnikov vrše izpremembe, ne da bi bila o tem obveščena poštna direkcija ali terenski sekciji v Mariboru ali Ljubljani.

Vsled nejavljenja izprememb pa obstaja nevarnost, da se izgubi evidenca zgrajenih telefonskih postaj in njih lastnikov, v glavnem pa je vsled tega zelo oteženo, da naravnost skoro onemogočeno točno poslovanje pri telefonskih centralah zaposlenega osebja.

Zato je poštna direkcija primorana telefonske naročnike v njih lastnem interesu opozoriti na člen 15. telefonskega pravilnika, po katerem mora vsak telefonski naročnik spremembo naslora ali soro-

membo v lastniku postaje javiti poštni upravi (naj bo svoje telefonski centrali, terenski sekciji ali naravnost direktoriji).

Politične beležke

+ Trinajsta in štirinajsta kandidatna lista v Mariboru. Včeraj je bila pri okrožnem sodišču vložena kot trinajsta lista Lovrekovičeva pristava Ivana Strbenca, urednika »Slobodnega seljaka« v Zagrebu. Š štirinajsto listo pa so prišli ob 14. še sporazumaši z nosilcem dr. Božo Markovićem. Na tej listi kandidirajo tudi gg. Roglič iz Maribora, Martin Gobec iz Celja, davidovičevci dr. Toplak, trgovec Faninger, prof. Bračun in prof. Ribarič.

+ Obznana proti klerikalcem. »Slovenec« poroča v posebnih brzojavki o »namerah PP.-režima proti Sloveniji«. Tu doznajamo, da je minister Žerjav na ministrski seji v ponedeljek navedel porazna dejstva o zločinskem hujšanju klerikalcev v Sloveniji, navedel primere kako pod škofovim pritiskom duhovščina v cerkvi agitira za protidržavno politiko klerikalne stranke, navedel kako zlorablja škofovski časopisje tiskovno svobodo.

Vlada je baje po pregledu predloženega materiala storila ukrepe proti hujšanju SLS. »Slovenec« zagrebski frimazonski bratec »Jutarnji list« ve povedati, še to, da je vlada sklenila ustaviti nekatere hujške klerikalne liste ter najstrožje postopati proti onim duhovnikom, ki zlorabljajo vero in cerkev v politične svrhe. Vlada se baje obrne tudi na Vatikan ter predstavi papežu opasnost, v katero žene njegovi škofje katoliške cerkev. Prošla ga bo, da uveljavi svoje načelno stališče, ki ga s tako vneto poudarja v Italiji, da naj namreč duhovnik služi Bogu ne pa politiki, tudi na Slovenskem. — Skrajni čas je, da se odredi moralni kontumak besnosti, ki je zavladala v SLS ter grozi uprastičiti cerkev in vero.

+ Slaven mož je postal izanski kaplan Milavec, ki ga je »Jutro« v nedeljskem uvodniku predstavilo za prototip skrunitelja prižnice in zvestega agitatorja za škofovske liste. »Slovenec« je na kaplana Milavca ponesen in mu garantira popularnost med hvalnim slovenskim ljudstvom. Mi mu ne zavidamo, toda naj se »Slovenec« in njegovi agitatorji v talarjih ne varajo: slovenski verniki vam še nasedajo in se dajo zbegavati od vas; toda prišel bo čas, ko jim bo padla lus kina z oči in odobravalji bodo, kadar vam križ otmeno iz agitatorskih rok in ga vrmejo v cerkev. Vaše velike derviške orgije kažejo, da je blizu konec vaše gorje, gospodje Milavci in drugi! Nič ne bo treha ukrepov P. P.-režima in dr. Žerjavovih »denunciacij«, s katerimi se plašijo »Slovenec«, nič orožniške asistencije in »ententov« na svobodo tiska. Poštenih vernikov in njihove potrpežljivosti je v Sloveniji dovolj, da storijo, kar jim velja verski čut in neskrnjeno prepričanje.

+ Na solnce gospodje tigri! »Slovenec« proste baharije z veličastjem klerikalnih shodov smo nedavno pobili z enostavno ugotovitvijo, da si klerikalni tigri ne upajo na svetlo, temveč le v zaprtih kaplanijah ali v orlovskih telovadnicah pogrevajo svojim neomanim zagamancem puste tigrovske zgodbe. Na takih skritih konventikih imajo tudi korajžo udrihati po državi in uganjati republikanstvo. Kjer in kadar pa se pokažejo na svetlo, pred širše poslušalstvo, jim volilci pomerijo podplate... Naša ugotovitev je »Slovenca« spravila v nemilo zadreg, zato jo proglašajo za »tatarsko izmišljotino«.

ino» in »konstatira«, da tudi dr. Žerjav še ni priredil javnega shoda razen v Ljubljani. Dr. Žerjav je sicer govoril tudi v Kamniku ter bo prihodnje tedne imel še celo vrsto shodov in je že zato »Slovenec« izgovor jalov. Glavna stvar pa je v tem, da se edino dr. Korošec in njegova stranka predstavljajo kot izključni reprezentanti slovenskega naroda in bi človek mislil, da bodo sedanji čas porabili, da pred vsem svetom dokažejo, kako Slovenci nimajo bolj vroče želje nego ostali v krempljih 21 tigrov. Novejša zgodovina nacionalnih podvigov slovenskega ljudstva nudi obilo primerov, kako se je znalo z elementarno silo dvigniti in na velikih taborih manifestirati svojo borbenost. Gospodje tigri, ki dandanes zase reklamirate slovenstvo in borbo za svobodo, poskusite tako in dokažite triumf! Dokler pa boste uganjali plitke harangue na prikrivanih konventikih, je jasno, da se slovensko ljudstvo more vašim baharijam in zapletnim koražam le smejati.

+ Sporno vprašanje Z objavo zakona o zaščiti države proti HRSS je bilo postavljeno na dnevni red tudi vprašanje veljavnosti že vloženih in od sodišč potrjenih radićevskih kandidatskih list. Pravilne se rečeno, vprašanje je, kdo naj izreče neveljavnost teh list, kajti da so neveljavne, o tem ni dvoma. Ali more to storiti že samo sodišče, ki je liste potrdilo? Varaždinska sodnija se je smatrala za kompetentno, da to stori ter je obe Radićevi listi razveljavila. Drugo stališče je zavzel zagrebski sodbeni stol, ki je zavrnil predlog politične oblasti, da uniči radićevski listi v zagrebskem okrožju. Sodbeni stol smatra, da je sodišče upravičeno pregledati liste le s čisto formalnega stališča in da nima pravice razveljaviti list, ki je bila že potrjena. Spodobnost predloženih kandidatov ima po mnenju zagrebskega volilnega senata pravico oceniti parlament. V zakonu da je rečeno, da ljudje, proti katerim je uveljavljen zakon o zaščiti države, ne morejo biti poslanci. S tem pa da še ni rečeno, da ne morejo biti kandidati! Gotovo se da razpravljati o tem, ali ima sodišče, ki je listo potrdilo tudi pravico jo razveljaviti. Mnogo govori v prilog stališču varaždinske sodnije, zlasti tam, kjer se je, kakor pri ljubljansko-novomeški in mariborski klerikalni listi zgodila bistvena formalna pogreška predčasne vložitve, ki sama na sebi involvira njeno neveljavnost. Gotovo pa je povsem pogrešen nazor, ki je dobil večino v Zagrebu, da se da neveljavnost liste uveljaviti še le v parlamentu. Vlada ima polno pravico, da proglasi neveljavnost liste, katera je nepravilno vložena ali na koji so kandidati, ki sploh ne morejo biti poslanci. Kolikor vemo, se bo vlada te svoje pravice tudi poslužila.

Narodni blok

+ Volilni shod Narodnega bloka se vrši jutri v četrtek, dne 15. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Kot glavna govornika nastopita nosilec liste g. dr. Ludovik Pivko, profesor iz Maribora, in srezki kandidat g. Josip Drofenik, posestnik v St. Jurju ob j. ž. Za vsakega člana Narodnega bloka in zaveznega Jugoslovana je sveta narodna dolžnost, da se tega shoda udeleži, ki obeta biti velika manifestacija državne in edinstvene misli.

+ Shod Narodnega bloka na Polzeil, ki se je vršil v nedeljo, dne 10. t. m. ob 12. uri dop. je bil izvanredno dobro obiskan. V imenu Narodnega bloka sta

Celjani in okoličani!

Jutri, v četrtek, vsi na

shod

Narodnega bloka,

ki se vrši ob 8. zvečer v Narodnem domu.

Govorita gg. dr. Pivko in Josip Drofenik.

poročala srezki kandidat g. Josip Drofenik in g. Ivan Prekoršek iz Celja. Kandidat g. Drofenik se je dotaknil temeljite in stvarno vseh preidih vprašanj ter žel za lepo izvajanje vsestranske pritrjevanje in priznanje. Drugi govornik je zlasti poudarjal združitev vseh onih, katerim je za konsolidacijo države in za resno gospodarsko delo, da bo zmaga Narodnega bloka dne 8. februarja tem sijajnejša. Nasprotni pristavi SLS, ki so najbrž prišli z namenom, da bi zborovanje motili, so pod vtisom težkih in stvarnih očitkov, ki jih je iznesel srezki kandidat g. Drofenik na ponesrečeno politiko in delovanje poslancev SLS, previdno molčali. Savinjska dolina obeta za Narodni blok najlepše uspehe.

+ Dr. Pivko v Mariboru. V ponedeljek zvečer je imel nosilec liste Narodnega bloka v celjsko-mariborskem okrožju, dr. Pivko krasno uspel sestanek v Mariboru, katerega se je udeležilo 70 volilcev, kar je za Maribor izredno visoko število. Zivahno zborovanje je trajalo cele tri ure. Navzoči so bili tudi nekateri dosedajni nasprotniki, katerim pa je dajal dr. Pivko na razna vprašanja tako tehtna in prepričevalna odgovore, da ni nihče niti z besedico ugovarjal. Zborovalci so se razšli a sklepom, da se podajo na intenzivno delo za zmago Narodnega bloka. Isti dan je imel dr. Pivko tudi v Vuhredu ožji volilni sestanek zaupnikov. Sploh je dr. Pivko vsak dan med svojimi volilci na doželi in le oblažuje, da se ne more podati v vso kraja, kamor ga želijo.

Iz demokratske stranke

IZ OKROŽNEGA TAJNISTVA JDS. ZA KAMNISKI OKRAJ.

1. februarja ob 7. uri zjutraj sestanek somišljenikov Narodnega bloka v Domu Zalah. Ob 11. uri popoldne v Ihanu, ob 3. uri popoldne v Dragomelju in ob 7. uri zvečer v Jaršah pri Mengšu. Na vseh teh sestankih govori srezki kandidat Fran Kokalj.

Istega dne ob 7. uri zjutraj sestanek somišljenikov Narodnega bloka v Krasni, ob 11. dopoldne v Blagovici, ob 3. popoldne v Trojšanah. Govori srezki kandidat Fran Pančur.

2. februarja ob pol 8. zjutraj sestanek somišljenikov Narodnega bloka v Radomljah, ob 11. dopoldne v Kolčevem, ob 3. popoldne v Dobu, ob pol 8. zvečer v Krtni. Na vseh teh sestankih govori g. Fran Kokalj.

Istega dne ob 7. zjutraj sestanek somišljenikov Narodnega bloka v Motniku, ob 11. uri dopoldne v Spitališču, ob 3. uri popoldne v Zgornjem Tuhinju. Na vseh teh sestankih govori srezki kandidat g. Fran Pančur.

Po svetu

— Krušni škandali na Dunaju. Dunajsko deželno sodišče je kljub ponudni visoki kaveji v znesku 50 milijard avstr. kron sklenilo da ostane generalni direktor velike dunajske pekarnice »Ankerbrotwerke«, Fried. še nadalje v preiskovalnem zaporu. Krušni škandali zavzemajo med tem večje dimenzije. Državno pravdnštvo je vložilo radi navijanja cen ovadbo sedaj tudi proti vsem ostalim krušnim tvornicam na Dunaju. Zanimivo je stališče, ki so ga zavzele z ozirom na aretacijo generalnega ravnatelja »Ankerbrotwerke« ostale krušne tvornice na Dunaju. »Ankerbrotwerke« so namreč pod vplivom nastopa oblasti za posamezne vrste kruha znižale za 1200 Ka. dočim prodajajo ostale tvornice iste vrste kruh še vedno po stari višji ceni, ker pravijo, da ne morejo prevzeti odgovornosti za izgubo, ki bi nastala vsled znižanja cene. Vidi se, da obstoja med podjetji gotov dogovor v tem oziru in zato postaja afera vedno bolj interesantnejša.

— Sadoul izpuščen iz zaporov. V Orleansu je prišla v ponedeljek pred vojnimi sodiščem razprava proti kapetanu Sadoulu, ki je bil novembra 1919 radi dezertacije in vohanstva obsojen in centumciem na smrt. Sadoul je bil l. 1917. v oficijski francoski misiji odposlan v Rusijo. Kljub pozivu vlade pa se ni več vrnil v Pariz, ampak se je pridružil sovjetski republiki kot uraden in pomemben sodruknik. Začetkom novembra, ko je Francija obnovila odnose s sovjetsko vlado, se je vrnil Sadoul v Pariz, a je bil takoj aretiran. Razprava pred vojnimi sodiščem v Orleansu je končala že prvi dan s senzacionalnim izidom. Vojno sodišče je namreč po Sadoulovem govoru, v katerem je pojasnil svoje stališče in vlogo politike francoske vlade proti koncu vojne napram sovjetom, po kratkem posvetovanju, sporazumno z vladnim zastopnikom in zagovornikom sklenilo z ozirom na izpremenjeno francosko politiko napram Rusiji obnove preiskave proti Sadoulu in njegovo izpuštilje iz zaporov. Sadoul je takoj nato odprtoval s svojo soprogo iz Orleansa v Pariz.

Aaa... naši tigri!

Naši kraji in ljudje

Pravniško udruženje v Beogradu

Prošlo nedeljo se je vršila v Beogradu glavna skupščina Srbskega pravniskega udruženja. Predsednik dr. Nežorović je v pozdravnem nagovoru opozoril da se letošnji kongres jugoslovenskih pravnikov vrši v Beogradu in je torej beografskemu društvu pripadla naloga, da kongres dostojno pripravi. Na opombo dr. Subotića o stagnaciji dela za unifikacijo nomenklature, je predsednik odgovoril, da je že minister Trifković sestavil tozadevno komisijo, da se pa njeni člani niso mogli intenzivno posvetiti svoji nalogi, ker materijalno niso bili zavarovani. Zato predlaga, naj bi se inicijativa poverila ministru pravde, da imenuje po enega strokovnjaka iz vsakega ministrstva v to komisijo in naj bi bili člani oproščeni drugih svojih uradnih dolžnosti, ker bi se le na ta način lahko povsem posvetili svoji nalogi.

Razpravljalo se je nadalje o pravni pomoči ter o vprašanju ženitvenega prava. Nato se je prešlo k volitvam in je bila dosežena uprava z aklamacijo zopet izvoljena.

Mariborski občinski svet

Maribor, 13. januarja.

Danes se je vršila tretja redna seja občinskega sveta, na kateri so se vršile vseskozi stvarne razprave.

Zupan dr. Leskovar je uvodoma sporočil, da se je udeležil božičnice Podpornega društva za revne učence in se pričel o umestnosti podpore občine. Obdarovanih je bilo okoli 600 otrok z obleko in obutvijo.

Iz poročila stanovanjskega urada je razvidno, da je v Mariboru še vedno 844 strank brez družinskih stanovanj. V preteklem letu je bilo dodanih skupno 186 stanovanj. Število razpoložljivih stanovanj pa se vedno bolj krči, kar bo stanovanjsko budočo povečalo. Občina je izdala v preteklem letu za stanovanjski urad 84.000 Din.

Tovarna Götz se je pritožila zoper razsodbo tozadevnega razsodišča glede povziranja cene za dobavljanje toka in pritožbo v II. instanci dobila. Pravni zastopnik mestne občine je predlagal revizijo, kar je bilo sprejeto.

Palska elektrarna je po daljših pogajanjih privolila, da dobavlja občini za Razvanje in Radvanje tok iz daljnovoda za Celje. Pogajanja z vpostev prihajajočimi občinami se prično prihodnje dni.

Najemna pogodba med državno upravo in občino glede Kiffmannove hiše je bila odobrena z malimi izjemami.

Socijalistični klub je vložil na županu interpelacijo glede mestnega šolskega sveta, ki je bil po ukinjenju prosvetnega oddelka ukinitelj in spremenjen v navad. krajni šolski svet, s čemur se je kršila občinska avtonomija. Zupan je odgovoril, da uradno tozadevno še ni dobil obvestila, vendar pa trditve interplantov v splošnem odgovarjajo dejanskemu stanju in se nahaja tozadevno poseben predlog že v odseku.

POROČILA ODSEKOV.

Glede mestnega šolskega sveta se hodo na predlog referenta dr. Kukovca storili primerni koraki pri velikem županu in se bo interveniralo istočasno tudi glede prenosa ostalih referatov, ki so bili sodečasno odvzeti občini. Na neko prošnjo je bilo sklenjeno, da se na de modus za obdobje novih zgradb, zlasti kar se tiče gostiščine, vodarine in kanalskih pristojbin. V debato je posegel tudi Nemec Pirmer, ki je govoril nemški, čeprav je bilo na zadnji seji sklenjeno, da je razpravni jezik samo državni jezik.

Na prošnjo Opleševalnega društva za magdalensko predmestje se odobri povečanje magdalenskega parka in bo dala občina v to svrhu na razpolago potrebno zemljišče.

Na prošnjo »Sokola« se prepušči dvorana kina za marionetno gledališče ob določenih dneh Sokola, dokler se ne pojavijo kakšne zapreke. Med manj važnimi zadevami se je ponovno obravnavalo o gradnji Pokojniškega zavoda, ki prosi še za nekaj stavbenih parcel.

Na predlog referenta, obč. svet. Welzla je bilo sklenjeno, da se uvedejo v svrhu preprečenja prekupevanja med branjevkami in kmeticami kontrolni oziroma naročilni listi. Tržni nadzorniki morajo nastopiti službo že ob 6 zjutraj. Msearske stojnice se premeste z Glavnega trga na Rotovski trg, kjer je manj prahu, špeharske stojnice pa s Koroške ceste na Glavni trg.

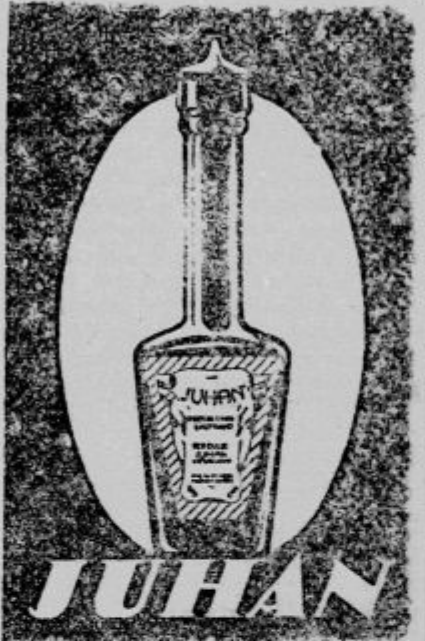
Ob 19. zvečer je bila javna seja zaključena, nakar je sledila še tajna.

V nacionalnem žumbergu

Žumberk nam je malo poznan in le redkokdaj je slišati kaj o njem in tamkajšnjem prebivalstvu. Iz Semčice pelje cesta preko Štrekljčevca in Luže na glavno cesto, ki vodi iz Novega mesta čez Gornjance v Metliko. Nekaj streljalev od Luže, na levo od glavne ceste, je prva vas, ki spada v območje Žumberka, namreč Draga. Preko hriba, ki se spenja nad to vasjo, pridemo v gorsko selo Popoviče, kjer se nam odpre krasen razgled po vsem prostornem Žumberku. Pod nami počiva lepo selo Dolane, nekoliko višje lična vasica Sekulč, desno od Dolan pa vas Pilatoviči. V daljavi opazimo tudi Soščico, levo od nje v gričevju pa Mazovac. Vse obkrojuje krasno zimsko sonce.

Krenil sem v dolino in dospel kmalu v vas Radatoviči. Cerkev, hiše, vse v zastavah. Pred vodom v selo velik slavolik. Gruče, korakajoč v vas in prepeva o narodne in borbene pesmi, mi povedo, da je danes shod. Min. pravde, dr. Ed. Lukinič pride iz Karlovca, je šlo od ust do ust. Vse nestrpno pričakuje. Okoli 10. dopoldne nastanijo strelji prihod ministra in gostov govornikov. Krasen, naravnost očarajoč prizor. V divnem veselju je narod sprejel prvoborilca za državno in narodno edinstvo. Za trenutek je nastala grobna tišina. Čim pa se je pojavil gospod minister, je sledilo dolgo, trajno in enotno vzklikanje kralju in jugoslovenskemu nacionalizmu.

Semkaj naj bi prišli naši klerikalni tigri, semkaj, da bi na lastne oči in ušesa videli in slišali, kako je preko šestih glav broječa množica zagrmela: »Doli s kuckavico! Proč z Radčem! Doli s Korošcem! Živela edinstvena država, živela kralj, živela nacionalni blok!« Z največjim zanimanjem je narod sledil izvajanjem ministra dr. Lukiniča, ki je dobil zagotovilo, da bodo Žumberčani dne 8. februarja enkrat za vsele, obračunali z Radčem, njegovo republiko in vsemi njegovimi pomagači. Tudi drugi govorniki so bili sprejeti z enakim zanimanjem. Imenom Slovencev je govoril g. Dako Makar

iz Metlike. Tudi njemu so priredili zborovalci viharne ovacije. Ob slovesu so prebivalci izročili gospodu ministru krasno srebrno pokrivalo, originalno domače delo, s prošnjo, da je izroči kralju Aleksandru z željo, in zagotovilo, da hočejo Žumberčani krepko in edinstveno jugoslovensko državo, ker vidijo le v taki državi svoj procvet in blagor vseh državljanov.

Skrivnostni umor pri Suřaku

V soboto zvečer se je zgodil na sušskem ozemlju skrivnostni umor, ki ga je izvršil 67letni ovrčarski pastir Stefan Bura iz golaške strahu.

Pred vrati orožniške postaje v Podkralju pri Suřaku so orožniki v nedeljo zjutraj začeli nenavadno krepko trkanje. Ko so jih otvorili se je pojavil pred njimi skoro nag ovrčarski čuvaj Stefan Bura, se zgrudil preplašen na tla in samo nekaj mrmral. Šele čez nekaj časa je prišel zopet k sebi in izpovedal sledeče:

Čim se je v soboto zmrzilo, sem se vrnil z ovčami v svojo kolibico. Vrata sem zapahnil z velikim tlodom in legel nato v postelj. Okoli polnoči so me prebudili težki udarci na vrata. Koliba se je tresla od udarcev. Skočil sem in zgrabil za karabinko, iz strhu se nisem upal vprašati kdo je pred vrati. Med tem pa so se vrata med strašnim ropotom že zrušila na tla. Napel sem moči, vendar v temi nisem mogel nikogar spoznati. Toda tujec je med tem zapil vižgalico in videl sem, da je bil oblečen v meščansko obleko. Gledal je v smeri proti moji postelji. Misleč, da je prišel neznanec v moje kolibo z namenom, da me umori, sem ustrelil, nato pa ves preplašen in skoro pol gol pobegnil v gozd, kjer sem prebil v mrazu skoraj celo noč, dokler nisem prišel na žandarmerijsko postajo.

Okrajno sodišče na Suřaku je v ovrčarsko kolibo poslalo takoj sodno komisijo, ki je našla tamkaj neznanca mrtevga na tleh. Imel je pri sebi legitimacijo in fotografijo, na kateri je bilo ime Martin Rupčič, rojen leta 1882. Truplo je bilo v sudečem stanju in naslonjeno na roh vrat dočim je visela glava na prsih. Zelo čudno umorjenca je bil popolnoma prazen. Rupčičovo truplo so pokopali na pokopališču v Jelenju, ovrčarja Bura, ki je Rupčiču iz strahu ustrelil pa so po zaslišanju izpustili. Zanimivo je, in še vedno nepojasnjeno, kaj je prignalo Rupčiča ponoči v oddaljeno ovrčarsko kolibo, čeprav je bilo do vasi veliko bližje pot. Domneva se, da se je najbrže hotel skriti radi kakšnega zločina pred oblastmi. Morda je bil tudi tihoatapec, a proti temu govori dejstvo, da niso našli pri njem nakega denarja in vrh tega še prazen železodec. Oblasti so odredile obsežno poizvedovanje za tem misterioznim ptnikom, vendar e malo upanja, da bi se slučaj razjasnil, ker je Rupčič svoje tajnosti odnesel s seboj v grob.

Pomilostitev v zadnjem trenutku

V Kolašinu so doživeli te dni domačini nenavaden dogodek. Eden izmed njihovih rojakov, ki je bil obsojen v smrt na vešalih in bi moral biti ravno usmrčen, je bil namreč v odločilnem trenutku pomilostiten in to na direktno prošnjo brata umorjenega.

Pred okrajnim sodiščem se je ustavil pred nekaj meseci orožniški avtomobil. Iz njega sta izstopila dva človeka v okovih. V trenutku se je zbral narod, da vidi, kdo sta to. Spoznal je v njih takoj svoja rojaka Bulatoviča in Boričiča, ki sta bila približno pred enim letom obsodena v smrt. Bulatovič je imel na vesti nič manj kakor 15 zločinov med njimi tudi več ubojev. Star je komaj 27 let in je izvršil svoje zločine kot odmetnik. Boričič je ravno toliko star, vendar pa ni bil tako otožen, kakor njegov soprobojeni tovariš.

Veselo je pozdravil svoje sestre, orate in starše, nato pa jih ozmerjal, ker so jokali. Tudi on je bil odmetnik. In dokler je bil odmetnik, so njegovi tovariši ubili podporočnika Petra Bavšiča. Boričič je bil nato obsojen kot krivec. Pred sodiščem je priznal, da je kot odmetnik ubil nekakega Hadžiča in sicer iz krvne osvete, odločno pa je zanikal, da bi ubil podporočnika Bavšiča. Toda, čeprav je bil obsojen v smrt, so bili v Kolašinu vsi prepričani, da je v tem oziru nedolžen, in so pošiljali z vseh strani vladi in kralju prošnje za pomilostitev. Čimbolj se je približeval dan usmrtnice, tem številnejše so bile brzojavke. Pošiljali so jih starši, prosili tržani, čeprav so imeli le malo upanja, da bo Boričič pomilostjen, ker je bila smrtna kazen že enkrat potrjena, kralj pa se je nahajal sedaj ravno v Parizu. Pretekli četrtek so prišli domaći na idejo, da pokličejo brata ubitega podporočnika Bavšiča. Posebna deputacija je šla k njemu in ga prosila, da naj kot brat umorjenega podporočnika prosi kralja za pomilostitev. In uspeli so. Bavšičev brat se je pri pogledu na razloščeno Boričičevo družino glasno razjokal in odgovoril: »Ako je v moji moči, da rešim Boričiča smrti, sem pripravljen storiti vse in to tem bolj, ker tudi sam nisem prepričan, da je on ubil mojega brata.« Še istega dne popoldne je Bavšičev brat odposlal kralju Aleksandru v Pariz brzojavko sledeče vsebine: »Boško Boričič je bil obsojen na smrt, ker se je dokazalo, da je ubil mojega brata Petra. Opuščam mu vse in prosim in rotim Vaše Velikanstvo, da pomilosti ubijalca!«

Brzojavka in tudi kraljev odgovor sta prišla še pravočasno. V soboto dopoldne bi se imela izvršiti justifikacija odmetnika Boričiča, kraljeva brzojavka, s katero je bil ubijalec pomilostjen, pa je prispevala v petek zvečer. V nekaj minutah je zaznala o tem vsa okolica in po ulicah so odmevali vzkliki: »Živel kralj!« Čim je pomilostjen Boričič zvedel za velikodušni čin brata ubitega Bavšiča, ga je posetil na njegovem domu, pred katerim se je zbrala velika množica ljudstva, ga prosil v pričo tudi javno za oduščanje, ga nato poljubil in obel. Prebivalstvo je priredilo Bavšiču potem viharne ovacije.

Mrtvec ki je oživel v kapeli

Zgodba ni izmišljena, temveč se je resnično odigrala, in sicer v Novem Sadu. Nekaj ključavničar, zelo popularen novosadski pijanec, se ga je tako natreskal, da je domov grede opešal in obšel v snegu. Nočni čuvaj ga je iztaknil, stresel, dvignil, hotel ga je celo naložiti na rame, a ker je bil pretrezak, je poklical svojega tovariša in sta ga položila na vozček ter odpejala naravnost na pokopališče. Oba sta ga še enkrat pretipala — pravilo, da sta bila tudi onadva nekoliko natrkana — in končno ugotovila, da je mož v resnici mrtvec. Napisala sta zato mrlički list in ga odnesla v mestno bolnišnico, kjer ga je zdravnik podpisal.

Sedaj začne drugo dejanje. Bilo je že vse pripravljeno, da se »mrtvi« ključavničar pokopuje. Mizar je napravil krsto po meri mrličkih ogledov in grobar na pokopališču je bil obveščen, da je treba izkopati jamo. Rakev so pripel ali pred mrtvašnico. Odprli so vrata. Bože, kaj je to? Pogrehe je popadel strah in so zbe-

Nova krasna kolekcija plesnih toalet

Je končana in na razpolago. Razpoložena bo na prost ogled 15., 16. in 17. t. m.

Cenjene dame se vabijo na ogled v navedenih treh dneh od 1/2 11. do 1. in od 3. — 6. ure.

MODNI ATELJEJI M. SARC

Ljubljana, Kongresni trg 4/1.

Vabijo se tudi dame z dežele.

Danes zadnjikrat

„Markiza Clermont“

Igrokaz v 5 dejanjih s predigro.

V glavni vlogi Grit Hald.

Predstave: ob 4., 1/2 6., 1/2 8. in 9.

Kino „Ljubljanski dvor“ Telefon 730.

žali. A zakaj? Samo zato: »mrtvi« ključavničar je sedel v kapeli in ravnodušno kadil cigareto. Glas o dogodku se je kmalu raznesel po mestu in radovedni ljudje so začeli vreti na pokopališče, da se osebno prepričajo, če »mrtvec« res živi. Videli so isto kar drugi. S pogrebom torej ni bilo nič le radi blamaže je bilo nujno potrebno, da se mrliško oznanilo takoj uniči, kar se je zgodilo. »Mrtvi« ključavničar pa se je medtem spravil na noge in se je zopet napotil tja, kjer se je običajno čutil zelo domačega — v gostilno. In pravijo, da so pili do bele zore na račun njegove brihtnosti, s katero je tako imenitno potegnil nočnega čuvalja in mrliškega ogleda.

Dopisi

ZG. ŠISKA. Osební tajnik dr. Ravnarja, g. P. H. nam poroča, da je dobil »maršruto« za odhod iz Šiske ter da bo moral v najkrajšem času zapustiti Šisko. Navaja, da mu je poskrbel to neki pravnik NRS, kar pa ne odgovarja resnici, kajti P. H. je pri NRS tako malo ovaževan, da gotovo ni človeka, ki bi hotel radi njegovi trgati čevlje. Bolje bi bilo, da pojasni svojim somišljenikom in prijateljem, da ni stalni učitelj, ampak le nadomešča oboje učitelje ali pa začasno izprazni mesto. Sicer ga pa v Šiski nihče drug ne bo pogrešal, kakor njegovi ponočni pajdaši iz kuhinje na Tržni cesti in kleči na Vodnikovi cesti. Kadar nam naznači svoj odhod iz Šiske, se bo že poskrbelo pravočasno za vodo in kadijo. — Orjuna je priredila v soboto čajanko v hotelu »Bellevue«. Obisk je bil zelo dober, zabava izborna. Najbolje je pogodil neki gost, ki je prepeval o nesoglasju o elektrini zadrugi in žel tak aplavz, da je moral pesem ponoviti. Tudi naša elektrina zadruga je postala torej po zaslugi trojice A. G. H. znamenita. V spominu bo pa ostal bivši načelnik B., ki se je toliko žrtvoval, da ima Šiska elektrino razsvetljavo, čeprav so mu dali broc za zahvalo. Pogrešali pa smo pri prireditvi iz zadruga izključenega A.

KRANJ. (Predavanje o Parizu s skioptični slikami). Francoski krožek v Kranju priredi v nedeljo dne 18. t. m. v kinematografski dvorani G. Sajovica svojim članom in meščanstvu namenjeno predavanje o Parizu, ki ga bo spremljalo 75 lepih skioptičnih slik. Predava prof. Warner iz Zagreba. Vstop vsakemu prost, vstopnine nobene.

TRBOVLJE. Dragi trboveljski delavci, obrtniki in drugi! Priča poznamo po perju, figabirta pa po figah. Da boste vedeli, kako in kaj, vam sporočam, da naš figabirt Avsinec kandidira na Radičevi listi za laški okraj. Dobro si ga zapomnite in mu recite, naj gre prodati svoje »čnospne« na Hrvaško, ker v Trbovljah ni prostora za ljudi, ki so prišli na Radičevem magarcu. Imamo dovolj domačih, starih gostilničarjev, katere bomo podpirali.

LASKO. Laščani bomo kmalu oslepeeli vsled skrajno slabe električne razsvetljave iz elektrarne »Kamenita«. Prosimo laško občino, da zadevo čimprej uredi. Pred nosom imamo elektriko iz Fale in bil bi še skrajni čas, da se ista napelje v naš trg.

BRASLOVCE. Lovsko društvo v Braslovcah priredi dne 18. t. m., to je v nedeljo ob 16. uri pri g. Karlu Stanzerju lovski ples, na katerega so vabljeni vsa sosednja lovška društva, kakor tudi vsi ljubitelji lova. Svira godba na lok. Za zahvalo in okrepčila je preskrbljeno.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.

Sreda, 14.: »Veronika Deseniška«. D. Cetrtak, 15.: »Magda«. P. Petek, 16.: »Izgnublene duše«. A. Sobota, 17.: »Stričkov sen«. Premijera. Izv. Nedelja, 18.: ob 15.: »Paglavka«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob 20.: »Veronika Deseniška«. Izv.

Ljubljanska opera.

Sreda 14.: Zaprto. Četrtek, 15.: »Traviata«. V korist Udruga gledaliških igralcev. Gostuje g. Jozip Rljavec. Izv. Petek, 16.: »Rusalka«. B. Sobota, 17.: »Rigoleto«. C. Nedelja, 18.: ob 15.: »Netopir«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Šentjakovski gledališki oder.

Sobota, 17.: »Drobtine iz Pavlihove zapuščine«. Nedelja, 18.: »Drobtine iz Pavlihove zapuščine«.

Mariborsko gledališče.

Sreda, 14.: Zaprto. Četrtek, 15.: »Iruhadur«. A. Kuponl.

Ljubljansko gledališče

Kakor ni opera po »Lopudski sirotici« prinesla nič novega in ponavlja le stari repertoar, tako ni tudi drama po »Magdi« (20. decembra) doslej, tekem 21 dni, nudila nič novega in ponavlja že znane igre. V obeh hišah se premalo uporablja princip deljenega dela: v obeh je nekaj režiserjev in filinov, ki ne pridejo nikoli do režije in večjih vlog ali partij, dočim so drugi vpreženi neprestano. Imamo prve pevke in prve igralke, prve igralce in prve pevce, ki jih čujemo zelo redkokdaj z odra, a takrat v posmranskih ali celo epizodnih vlogah. Tudi s kapelniki se godi tako. Ako bi se ansambla, ki sta danes jako močna, uporabljala po principu ekonomski deljenega dela, bi bila produkcija novitet in nanovo uprizorjenih starejših del lahko večja; zadovoljnejši pa bi bili potem tudi publika, gledališki člani in gledališki blaginjak.

Obisk že preigranih oper in dram je vedno slab, in v nedeljo sta bili obe dramski predstavi malone prazni. Celo stalni abonenti puščajo prazne prostore, ker so čuli isto delo že v tekoči ali prejšnji sezoni morda le z neznatno spremeno v razdelitvi vlog po večkrat. Drame ali

komečije z majhnim osebjem bi lahko prav uspešno izpolnjevale dolge časovne vrzeli med velikimi novitetami, v operi pa bi se dala doseči večja elastičnost z aktivkami in produktivami baleta, čigar večjega samostojnega nastopa pričakujemo že od Pohanovih časov. Dramske prizipe bi zanimalo tudi z gosti, ki jih drama sploh več ne pozna. Slovenka gosposkična Podgorska n. pr. se je tokom par sezon v Zagrebu dvignila med olibne umetnice. Naša publika bi jo rada videla. Tudi g. Nučiča, go. Mitrovičev in še krakega prvaka mariborske drame ali opere bi pozdravili z zanimanjem.

V nedeljo zvečer so ponavljali že v maju 1924. opetovano igrano Lenormandovo izro v 14 slikah »Izgnublene duše« z edino spremembo v vlogi Larnandija, ki ga je namesto g. Pečeta, ki zanj ne igra, kreiral Kralj. Predstava je bila očitno znova pripravljena; že lani je bila prva dobra, v nedeljo pa sta g. Šarčeva in g. Rogos svoji lepi krenelji še poglobila in uspešno velikih in težkih glavnih vlog še stopnjevala. Sugestivna topločutnost in dovršena naravnost njune doživljane igre, polne finih detajlov, sta našli pri inteligentnem delu občinstva globoko razumevanje in priznanje. Igra pa za nedeljsko, zlasti mlado publiko čisto neumestna. Kako se morejo ljudje smejeti baš pri najbolj tragičnih scenah in ob najbrdkejših resnicah, je neverjetno. G. Kralj je podal patetičnega šmi-

ranta s prav dobro karakterizacijo, gospod Skrinšek je bil odličen Montredon in g. Jerman inteligentno zajet glasbenik. Vse ostale mnogoštevilne igrulce in igralke naj poveljimo sumničrno Režija g. prof. Šesta je prav praktična, scene so tipično označene in predstava je bila vzlj 14 slikam ob triletni na 11. gotova. Mislimo pa, da bi kazalo izbrati tudi nekaj del, ki se ne vlečejo kar znepored tako pozno v noč. Kar je preko pol 11 je vse pretežko. Povsod se igre krajajo, pri nas pa so v zadnji sliki celo odprli nekaj črt, kar je čisto odvše. Montrovanja je v igri na ško lo tekočega dejanja že ilak več kot dovolj. Duška tragika, ki jo doživljajo od dveh mučenih umetnikov vsi ti potujoči igralci, da gledalec naravnost trpinč. In odhajaj potri ter se resnično kar oddahneš, ko pade zastor poslednjč.

GOSTOVANJE TENORJA RIJAVCA.

Sinoči smo končno in v Ljubljani na slovenskem odru sploh prvič slišali izvrstnega, lahko rečemo vzornega Almarvivo. G. Rljavec stoji danes na vrhuncu svojega razvoja; fizično se je okrepil in njegov organ je dobil neko sočnost, mehko in milino, ki storé, da ga je naslada poslušati. Fraziranje mu je dovršeno, niansiranje umetniško, vokalizacija prav dobra, igra pa živa in okusna. Podoknico, zaradi katere lahko ponekreči najboljši tenor, je z vsemi koloraturnimi okraski

izvajal si ajno. Sploh je bil naš silno dobrodošli gost v I. dejanju na visku. Nadalje mu partija ne ponuja posebnih prilik za samostojno odlikovanje. Zato se radujemo njegovca nastopa v »Traviati«.

Izvrsten »Figaro« je bil zopet g. Popov. Te dni je žel izreden umetniški uspeh kot stari Germont; sinoči pa je zopet s svoj igro in petjem elektriziral vso publiko. G. Popov je briljanten bariton, kakršnega naša opera že dolgo ni imela. Zato je danes poleg g. Betetta najbolj priljubljeni operni umetnik.

G. Betetto kot don Basilio je priznano sljajen, g. Zupan pa kot don Bartolo izbornen drastičen komik. Ga. Lovšetova menda ni bila glasovno disponirana, a je igrala prav simpatično.

Predstava je bila v I. in IV. dejanju v celoti prav dobra; nedostatek skupne skupnje, različni jeziki in različne režije pa so v II. in III. dejanju kršili dovoljni pevski kontakt, gladki potek proze ter skladnost igranja. G. Rljavec je bil predmet najprisknejšega priznanja. Aplavza je bilo izredno mnogo. Vse priznanje pa se je izražalo tudi g. Popovu, Betettu in ostalim solistom. Lep, užitek bogat večer!

Josip Rljavec v Traviati. V četrtek zvečer se poje v opernem gledališču v Ljubljani Verdijska opera Traviata na korist Udruga gledaliških igralcev. V

Domače vesti

Kralj in kraljica na Bledu. Kralj Aleksander in kraljica Marija sta se večer, ob 3. popoldne, na povratku iz Pariza preko Benetk in Trsta pripeljala s parnim vlakom v Ljubljano. Že tekom dopoldneva sta prišla povodom prihoda kraljevske dvojice v Ljubljano kraljev generalni adjutant, armijski general Stevan Hadžić, dvorni maršal general Damjanović in ostalo spremstvo. Kralja in kraljico, ki sta izgledala jako dobro, sta pozdravila na kolodvoru veliki župan dr. Baltić in divizionar general Stojanović. Vladarska dvojica je takoj po prihodu odpoštovala s svojim spremstvom na Bled, kjer ostane več dni.

Visoko odlikovanje dr. Cvijeta. Predsednik Masaryk je podelil rektorju akademije znanosti v Beogradu, znanemu učenjaku dr. Jovanu Cvijetu, red bellega leva I. razreda.

Predsednik skupščine obolel. Predsednik narodne skupščine in predsednik državnega odbora g. Ljuba Jovanović je na influenci obolel in leži v svojem stanovanju.

Novi komandant žandarmerije v Sloveniji. Kakor javljajo iz Splita, odputuje se dni v Ljubljano polkovnik Stojan Trnokoković, da prevzame poveljstvo žandarmerije v Sloveniji. Polkovnik Trnokoković je v Splitu zelo popularna osebnost. Celoten pristavil luke je po njem imenovan. Vojil je prvi bataljon naše zmagovalne vojske v osvojenem Splitu, ki je v jeseni leta 1918. z nepopisnim navdušenjem pozdravil glasnik svobode. V dobi, ko je bilo italijansko vojno brodovje stacionirano pred Splitom, je znal tedanji major Trnokoković energično preprečiti vsak italijanski poskus izkrcavanja in okupacije.

Naš generalni konzulat na Reki. Na Reko je prišel jugoslovanski konzul dr. Filip Dobrovič. Predvčeršnjim je obiskal komandanta Sorcea. Dokler se ne uredi prostori konzulata, bo dr. Dobrovič stanoval v hotelu «Royal». Naša vlada je konzulat na Reki povišala na čin generalnega konzulata.

Počtna vest. S 1. januarjem se je pri pošti vojnik uvedla selska dostava, in sicer v kraje: Vojniška okolica, Lesje, Arčin, Razgor in Bove ob ponedeljkih, sredi in petkih, v kraje Koblek, Sv. Tomaž, Zelče, Gradišče in Arčin pa ob torekih, četrtek in sobotah. Pomnožna pošta v Arčinu je bila z novim letom zatvorjena.

Smrtina kosa. V splošni bolnici v Ljubljani je umrl v ponedeljek ponoči gospod Jožef Pirih, skrben družinski oče. Pogreb bo danes ob dveh popoldne iz splošne bolnice. — Rodbini Zvan je preminula dne 13. t. m. hčerka Majda. Zalni spoved se bo vršil iz Marmontove ulice št. 17 ob pol 16. uri. — V Smartnem pri Litiji je umrla v ponedeljek gospa Marija Izgoršek, roj. Bežaj, stara 75 let. Pokojnica je uživala pri vseh, ki so jo poznali, velik ugled. Njene zemске ostanke prenesejo dne 15. t. m. ob 10. dopoldne na župno pokopališče. — V Sevnici je umrl včeraj po kratki in mučni bolezni, za zastrupljenjem krvi, v 52. letu starosti g. Anton Verbič, veleposesnik in trgovec. Pokojnik je bil izredno sposoben in podjeten človek ter vrli narodnjak. Pogreb bo v četrtek ob 3. popoldne. — V Krškem je dne 12. t. m. preminula v visoki starosti 80 let obče spoštovana gospa Marija Levstikova, mati šolskega nadzornika g. L. Levstika in nadučitelja J. Levstika v Zagorju ob Savi. Pogreb bo v sredo, ob pol 4. popoldne. Blag jim spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Nemščina na naših srednjih šolah. Prejeli smo: O važnosti in potrebi nemškega jezika za nas so mnogi lahko razložili; dovolj pa bi si opozorili na nedostojnost, ako se pouk v nemščini v splošnih razredih popolnoma opušča, v višjih pa uboge dijake še vedno muči prav na tisti nesmiselni način kakor so nas nekoč. N. pr. «Kaj je vsebina drugega prizora tretjega dejanja, Goetza von Berlichingen?» Seveda, kam spada profesor,

ki boče celo vsebino 20. vrste «Oberona», o tem menda ni treba govoriti. — Instruktor.

Dolarske posojila beogradske občine. Kakor smo svojčasno že poročali, namerava prirediti beogradska občina spomlad z več velikimi gradnjami. V prvi vrsti prihaja v poštev izvedba tlakovanja mesta in zgradba moderne tržnice. Razširjeno bo tudi tramvajsko omrežje in zgrajena nova občinska hiša. Beogradski listi poročajo, da so se pogajanja občine z inozemskimi finančnimi skupinami glede najetja večjega posojila končala z uspehom in je stavljenih obliči 8 milijonov dolarjev na razpolago.

Prelotitev železniške direkcije iz Subotice v Novi Sad. Generalna direkcija državnih železnic je imela že pred pol leta namen, preložit subotičko železniško direkcijo radi neugodne lege mesta ob madžarski meji v Novi Sad. V zvezi s tem namerava generalna direkcija zgraditi za železniško direkcijo v Novem Sadu veliki tovarni kolodvor in skladišče za železniški material. Ko bo to končano, prične premestitev uradništva in ostalega osebja železniške direkcije v Subotici. Ker pa predpriprave ni bilo mogoče izvršiti, je generalna direkcija odločila, da ostane direkcija v Subotici še do konca 1. 1925.

Bolniška ambulanca železničarjev. Predvčeršnjim se je v Beogradu na svečan način otvorila centralna ambulanca bolniškega fonda državnega prometnega osebja. Slavnosti so prisostvovali prosvetni ministar Andra Stanić, njegov pomočnik Avramović, upravitelj fonda, višji uradniki in delegat ministrstva za narodno zdravje. Ambulanca se nahaja v novem trinadstopenjskem poslojpu ter ima sedem oddelkov, med drugimi tudi kirurški.

Orožniški upokojenci. Nesrečna oktohorska naredba Davidovičeve vlade o dokladah upokojencem je rodila ogromno zla. Med žrtvami so tudi upokojeni orožniki, ki so bili penzionirani po 1. 1922. Mesto, da naredba izrecno pove, da velja za to grupo upokojencev, je ostala nejasna in ta je vzrok, da se ti speli sprehajajo od Ponceja do Pilata ter od urada do urada, ker si nobeden ne upa prevzeti odgovornosti, da upokojenim orožnikom izplača nove dodatke. Tako si je Davidovič Koroševa vlada stekla nemil spomin tudi pri teh možkih, ki so vztrajali v službi v najtežjih časih, v zahvalo so pa dobili brco od Korošca.

Nemškutarija na Rogški Slatini. Že zopet leze na solnce. Za skupščinske volitve je posadil g. Schauer za čuvarje nemških skrinjav stavebnika Ludvika Miglitscha in vojnega bogataša Avgusta Stoinšchegga, ki je mislil svoje premoženje še pri zadnjih volitvah povečati, pa ga blamaža ob volitvah ni prav nič izboljšala. Občinski stol pa bi manj trpel, če bi se sedaj postavil za skrinjo mesto Stoinšchegga državnih zdravnikov dr. Treo, propadli kandidat nemškutarjev pri občinskih volitvah. — V Rogatcu pa bosta kontrolirala germanske volilce za škafliji Ivo Berlijs in trgovec Karl Jelovschegg. Nedavno pa so Rogatčani slovesno proglasili v Prepeluhovem «Republikancu», da niso ne renegati in ne Nemci, ampak republikanci.

Perijodični potresi ob slovensko-hrvaški meji. Kakor poroča «Jutarnji list» iz Stojtrage, se v tamkašnji okolici že od početka septembra lanskega leta pojavljajo več ali manj rahli potresi. Na šoli je že več zidov vsled potresa razpokanih.

Neverjeten samomor. V bosanskem selu Nenašici so našli te dni na klinu v sobi obočeno Jovanka Mandić. Komisija je ugotovila, da je Jovanka bila najprej zadavljena in šele potem obočena. Zanimivo je, da je nesrečnica, ki je bila neplemena, zapustila pismo, v katerem dolega svoje dediče. Njen oče in stric sta bila aretirana.

Rep pri Novem mestu. Ko sta se vračala dne 5. t. m. okrog pol 18. zvečer poslastika Martin Kralj in Jože Hrovatič iz Novega mesta proti domu v Zajčji vrh, sta ju na delni cesti med Matim Orežkom in Zajčjrhom na tako zvani «Laz» nenadoma napadla dva maskirana tuja, s samokresom v rokah. Prisilila sta ju, da sta oddala ves svoj denar, in sicer Kralj 3000 in Hrovatič 200 Din, nakar sta izso «resignirali». Vendar pa zmagata končno življenje in ljubezen. Ko se trušta stavba resignacije vzklikla glavni junak Otočnik: Storite kar hočete. Resigniral sem itak na to, da bi ljudje razumeli mojo resignacijo. Če moja ideja ni premodra, je pa nemara preneurna. «Kdo je blazen» je burka iz družabnega življenja. Polna drznih zapletljivost se razvija z zaroko in veseljem. Upati je, da bo obšinstvo obo večera napolnilo dvorano.

Ena Destinova v Zagrebu. Svetovnoznana češka pevka Ema Destinova je dospela že prošle soboto v Zagreb in bo pela na vokalnem koncertu prvič v sredo, dne 14. januarja. V soboto 17. v torek 20. in v četrtek 22. t. m. pa nastopi v Narodnem gledališču. Pela bo prvič v «Madami Butterfly», drugič v «Tosca» in tretjič v «Prodani nevesti».

Novi angažmani pri sarajevskem gledališču. Sarajevsko gledališče je angažiralo troje dosejanih članov varaždinskega odra, in sicer: Miro Koretičev in Petra Petroviča za dramo ter subretko go. Neratovo za opereto.

Enalet Froman v Splitu. Zagrebški balet Narodnega gledališča pod vodstvom znane in simpatične prve pesalke Fromanove gostuje dne 14. in 15. januarja v Splitu.

Zagrebaška drama izvaja sedaj sledeči repertoar: Roka Bernd (Gerhard Hauptmann), Namišljeni bolnik (Molière) in Maškara na podstrešju (L. Vojnović).

nih. Smer, odkoder prihaja potres, je vedno ista: od bližnjih tople v Catezu pri Brežicah. Redno se strese zemlja podnevu 8 do 4 krat, ponoči pa še večkrat. V Gabrovici je hiša gostilničarja Severoviča že močno zrahljana. List se zavzema za to, naj bi se zagrebški seizmografski zavod zainteresiral za te podzemne fenomene.

Zlivozdravniška visoka šola v Zagrebu — univerzitetna fakulteta. Kakor poročajo uradne zagrebške «Narodne Novine», je živinozdravniška visoka šola v Zagrebu s kraljevim odlokom izpremenjena v fakulteto zagrebške univerze.

Nov narodni dom v hrvaškem Primorju. Selo sv. Jelena pri Crikvenici si zgradi svoj narodni dom. Za gradnjo doma bodo vsačani prispevali z materijalom in brezplačnim delom. Stavbišče je že planirano in prošle nedelje je bil položen temeljni kamen. Spomladi bo nova zgradba pod streho in se koncem leta izroči svojemu namenu.

V znamenju mile zime. Gospici Regina Podnar in Hilda Ahčin iz «Osilnice» sta nas presenetili s krasnimi belimi telohi, ki sta jih nabrali dne 10. t. m. na sprehođu ob Kulpi. Hvala!

Prirodno čudo. Z ozirom na našo zadnjo nočico «Prirodno čudo na Dolenjskem» nam piše naš prijatelj, da raste tudi v Kašlju pod hribom iz stare in volte vrbe lepo ukrivljena, a razmeroma majhna smreka. Visoka je namreč približno en meter. Treba je iti z vlaka čez most ob Jakilovi žagi proti Zadorcu, kjer jo lahko vsak opazi. Vrba s smreko stoji na ledu.

Sprejem v poštno službo. Na osnovi mišljenja, ki ga je podala stalna komisija za izvrševanje in uporabo zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih se mora ob sprejemu v državno službo glede odreditve kategorije strogo postopati po določilih člena 6 zakona o civilnih uradnikih in člena 11 uredb o razvrščanju uradnikov in ostalih državnih uslužbenc, neglede na to, ali se sprejme v službo oseba, ki se ni bila državni namestene, ali pa oseba, ki je že bila v državni službi, n. pr. upokojenec ali pa taki, ki so bili državni uslužbenci, pa so podali ostavko na drž. službo itd. To mišljenje je posebno važno za osebe, ki imajo štiri razrede srednje šole ali pa poštni strokovni izpit (oficijski ali prometni). Ti so prišli poprej v II. kategorijo, dočim jim zdaj po njih šolski izobrazbi priliče samo III. kategorija, to pa zaradi tega, ker se ti poštni strokovni izpiti ne morejo smatrati za enake izvršeni poštno-brojavni šoli, ki daje kvalifikacijo za II. kategorijo. Potemkolem torej na primer bivši poštni oficijali v pokolu, ki imajo štiri razrede srednje šole in poštni oficijalski izpit ali pa morda tudi prometni izpit, in bi bil reaktiviran, ne more biti sprejet za uradnika ali pripravnika II. kategorije, ampak samo za uradnika ali pripravnika III. kategorije.

Odmer lanskega umora v Ljutomeru. Kakor smo svojčasno poročali, se je v Ljutomeru odigral lanske leto grozen umor. Sluga nekega ruskega inženjerja Vasilij Čerjenko je posilil njegovo mlado ženo, jo potem zndavil, njenega otroka pa obesil. Mariborska perota je Čerjenka obsojila na smrt. Morilec je bil te dni pomiloščen na dosmrtno ječo ter prošle soboto izročen mariborski moški kaznilnici.

Neverjeten samomor. V bosanskem selu Nenašici so našli te dni na klinu v sobi obočeno Jovanka Mandić. Komisija je ugotovila, da je Jovanka bila najprej zadavljena in šele potem obočena. Zanimivo je, da je nesrečnica, ki je bila neplemena, zapustila pismo, v katerem dolega svoje dediče. Njen oče in stric sta bila aretirana.

Rep pri Novem mestu. Ko sta se vračala dne 5. t. m. okrog pol 18. zvečer poslastika Martin Kralj in Jože Hrovatič iz Novega mesta proti domu v Zajčji vrh, sta ju na delni cesti med Matim Orežkom in Zajčjrhom na tako zvani «Laz» nenadoma napadla dva maskirana tuja, s samokresom v rokah. Prisilila sta ju, da sta oddala ves svoj denar, in sicer Kralj 3000 in Hrovatič 200 Din, nakar sta izso «resignirali». Vendar pa zmagata končno življenje in ljubezen. Ko se trušta stavba resignacije vzklikla glavni junak Otočnik: Storite kar hočete. Resigniral sem itak na to, da bi ljudje razumeli mojo resignacijo. Če moja ideja ni premodra, je pa nemara preneurna. «Kdo je blazen» je burka iz družabnega življenja. Polna drznih zapletljivost se razvija z zaroko in veseljem. Upati je, da bo obšinstvo obo večera napolnilo dvorano.

Ena Destinova v Zagrebu. Svetovnoznana češka pevka Ema Destinova je dospela že prošle soboto v Zagreb in bo pela na vokalnem koncertu prvič v sredo, dne 14. januarja. V soboto 17. v torek 20. in v četrtek 22. t. m. pa nastopi v Narodnem gledališču. Pela bo prvič v «Madami Butterfly», drugič v «Tosca» in tretjič v «Prodani nevesti».

Novi angažmani pri sarajevskem gledališču. Sarajevsko gledališče je angažiralo troje dosejanih članov varaždinskega odra, in sicer: Miro Koretičev in Petra Petroviča za dramo ter subretko go. Neratovo za opereto.

Enalet Froman v Splitu. Zagrebški balet Narodnega gledališča pod vodstvom znane in simpatične prve pesalke Fromanove gostuje dne 14. in 15. januarja v Splitu.

Zagrebaška drama izvaja sedaj sledeči repertoar: Roka Bernd (Gerhard Hauptmann), Namišljeni bolnik (Molière) in Maškara na podstrešju (L. Vojnović).

glinila v gozd. Prvi ropar je star okoli 24 let, je velike vitke postave in nosi male črne brke, drugi pa je star šele okrog 20 let, je majhne močne postave in oblečen v sivkasto ponošeno obleko. Oba napadalca zasledujejo orožniki.

Narodni dom v Kranju.
Kavarna in restavracija
nanovo otvorena
se priporoča domačinom in tujcem.

Iz Ljubljane

u—Novoletna čestitka Prage Ljubljani. Zupan stolnega mesta Prage je poslal ljubljanski mestni občini ob novem letu sledeče laskavo pismo: «Čteny Pane Starosto a drahý soudruh! poslední dnův roku ke sklonu se chýlícího a blíží se rok Nový dávají znova a znova ožvouti krásným vzpomínkám na dny, kdy nám zde na březích Vltavy bylo přáno, abychom pozdravili srdečně naše předrahé bratry Jugoslávské. Používám s radostí této příležitosti změny roku, abych jménem hlavního města Prahy zaslal bílé sesterské Lublani vroucí pozdravy a přání šťastného Nového roku 1925. Primátor: Dr. Baxa l. r.» — Za ljubljansko občino se je zahvalil in odposlal protičestitko predsednik gerentskega sveta dr. Puc.

u—Deveturni delavnik hoče uvesti, kakor nam poročajo, Pokojninski zavod. Postavil se je namreč na stališče, da spada bilancno delo k normalnemu delu in da zato za podaljšani delovni čas ne plača nikake nadurne nagrade. Malo čudna praksa za zavod, ki naj bi bil socialen!

u—Ogled Kolinske tovarne priredi Slov. trg. društvo «Merkur» v Ljubljani v nedeljo dne 18. januarja 1925. dopoldne. Zbirališče ob 9. uri dopoldne pri šentpeterski cerkvi. Vabljeni so gg. trgovci, nastavitelji, vajenke, vajenci in prijatelji društva.

u—Krajevna organizacija Vič v Glince. Rožna dolina vabi na zaupni sestanek volilce Narodnega bloka, ki se vrši v gostilniških prostorih na pošti danes v sredo ob 8. uri zvečer. Razgovarjalo se bo o predložitih volitvah in o podrobnem delu za Narodni blok. Na sestanku poroča tudi kandidat F. Zebal.

u—Sentjakovski orkester in pevski zbor priredita v petek, dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani koncert. Na sporedu je med drugim Beethovenov koncert op. 104 za violino i solo s spremljevanjem orkestra ter par novejših Adamičevih zborovskih skladb, ki se deloma izvajajo prvič. Vstopnice se dobe v predprodaji v Matični knjigarni.

u—Politično in gospodarsko društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj vabi svoje člane, da se po možnosti udeležijo pogreba prerano umrlega člana gosp. Marjana Ravnharja, ki se vrši v sredo dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne iz Leonišča. — Tajnik.

u—Pevke in pevci Ljubljanskega Zvonca! V sredo dne 14. t. m. točno ob pol 8. uri skupna vaja.

u—Medicinski ples se vrši dne 12. februarja v veliki dvorani «Uniona». Odbor.

u—Plesne vaje maturantov tehnične srednje šole se vrše v sredo dne 14. t. m. Začetek ob 8. uri zvečer, za tekmovalce ob 7. uri zvečer. — Odbor.

u—Epidemija ošpic v Ljubljani. Po našem mestu se je razširila epidemija ošpic. Po šolah je izredno mnogo bolnih otrok. V razredih s 50 otroki je do polovice obolelih. Mestni šolski svet je ukrenil vse potrebno, da se epidemija ne razširi še huje in je nekaj razredov moralo prekiniti pouk.

u—Policijske prijave. Od ponedeljka na terek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaj: 1 tatvina, 1 poškodba tuje lastnine, 1 tepež, 2 prestopka lahke telesne poškodbe, 2 prestopka v zlaščevalnih predpih, 2 prestopka pijanosti, 13 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prekrščenje policijske ure in 1 oster strel. Aretacij se je izvršilo 6 in sicer: 2 radi prestopka pijanosti, 1 radi tatvine, 1 radi beračenja, 1 radi splošnega suma in 1 radi navedbe napačnega imena.

u—Cerkveni tat. V frančiškanski cerkvi je že od pretekle srede opazovala neka ženska nepoznanega mladeniča, ki je stikal po cerkvenem nabiralniku z žico. V petek je zaznamila stvar stražniku. Za mladeničem je oprezoval nato detektiv in v nedeljo zvečer ga je zalotila zopet omenjena ženska, ko je posegal z žico v odprtino za denarjem. Šla je in obvestila stražnika Slaparja na Marijinem trgu. Ko je ta prišel za njegov hrbet, je dečko ravno vlekli iz odprtine drobiž. Prijel ga je hitro za roko in mu napovedal aretacijo. Na policiji so spoznali v njem 17-letnega Antona Čebelo, bivšega natakarka, doma iz Smartnega pri Litiji. Fant je pred kratkim prišel iz Zagreba in se v Ljubljani lotil tatinstva, ki ga je izvrševal po cerkvah. Klátil se je vedno okrog in spal po okoliških kozolcih. Oddan je bil sodišču.

u—O ukradenih suknjah in tatovih. V ponedeljek popoldne je prišel v kino «Ljubljanski dvor» 16-letni ključavničarski vajenec Franc Spindler, stanujoč na Poljanski cesti št. 13 in pričel ponujati obiskovalcem kina rjavo zimsko suknjo. Zahteval je za njo spočetka 250, nato 100 in končno 75 Din. Pri tem pa ga je opazil detektiv in vprašal fanta, odkod ima suknjo. Spindler se je naravno radi slabe vesti prestrašil in pričel lagati, da je prodal suknjo po naročilu nekega

njegovega prijatelja, o katerem ne ve, kako se piše, ki ga pa čaka na Poljanski cesti. Na policiji so pozneje ugotovili, da je Spindler ukradel suknjo v soboto popoldne trgovcu Francu Kraškoviču na Francevem nabrežju. — Istotako je bil v ponedeljek aretiran 21-letni delavec Anton Vrhovec, ker je odnesel svojemu znancu Martinu Adamčiču iz Zagreba raglan in ga hotel prodati. Oba sta izročena sodišču.

u—Pobegniti je hotela. Zlata Degen, o kateri smo poročali pred par dnevi, da je bila aretirana radi izvrševanja tajne prostitucije, je očitno zelo prebrisana in nevarno dekle. Ko je v ponedeljek odhajala iz bolnice v spremstvu detektiva na nazaj na policijsko ravnateljstvo, odkoder je bila predstavljena sodišču, je skočila pred pošto iz tramvaja in hotela zbežati. K sreči pa jo je brzo zagrabil stražnik. Scena je vzbudila pred pošto precej senzacije, posebno še, ker je Degenova zelo elegantna prikazena.

u—Pri balincanju sta se sprla na Viču v nedeljo popoldne kovaški pomočnik Ferdinand Škerl in delavec Mirko Novak. Zadnji je zgrabil v razburjenju nož, ter s njim prezezel Škerla levo lice do usta. Na nepojasnjen način pa je prišel tudi sam do večje rane na levi nogi nad kolonom. Oba sta morala iskati zdravniške oskrbe.

Iz Maribora

u—Družabno življenje. Ples Orjune je minulo soboto prav povojno uspel v moralnem kakor tudi v gmočnem oziru. Dvorana Narodnega doma je bila zelo okusno dekorirana v narodnih barvah. — Pri treh ribnikih se je razvil zopet živahno zimsko življenje na drsališču. Požarna bramba je v nedeljo ledišče na novo polila in tako je led kljub toplemu solncu, ki ogreva hribe nad ribniki, še vedno izhoren za drsanje.

u—Kaj dela prof. Ribarič, ki poučuje v Mariboru srbohrvaščino? Sinočnji «Tabor» objavlja dopis prijatelja s Pobrežja, ki poroča: «Danes v nedeljo sem slučajno prišel na Pobrežju v gostilno, kjer so imeli sestanek NSS-arji in prof. Ribarič. Gospod urednik, da ste slišali g. Ribariča! Tako psovati še «Slovenec» in «Straža» ne znata. In tak človek naj bo vzgojitelj mladine? Pravijo, da je tudi predsednik Jugoslovanske Matice. Z gnušom sem se obrnil in se zaklel, da bom delal tudi jaz za čim lepšo zmago Narodnega bloka».

Iz Celja

u—Planinski ples v Celju, ki se vrši dne 7. marca v vseh prostorih celjskega Narodnega doma pod imenom «Planinski sejma», bo gotovo največja prireditelva letošnjega pustnega časa. Čisti dobiček je namenjen za obnovu Celjske koče in za kočjo v Logarjevi dolini.

u—Redni sestanek JDS za mesto Celje odpade danes v sredo dne 14. t. m. radi občinske seje. Prihodnji sestanek so bo pravčasno objavljen.

u—Domačo veselico s plesom priredi, kakor vsako leto tudi letos gostilničar celjskega Narodnega doma g. Karol Perc v soboto dne 17. t. m. zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma. Čisti dobiček je namenjen Dijaški kuhinji v Celju.

Iz Primorja

u—Fašistovska milica v Vipavi. Svoičas so fašisti odpoklicali svoje čete z mejnih sektorjev v Juljski Krajini, ker je bila prisotnost milice na državni meji brez pomena. Sedaj ko se je Mussolinijev režim pripravil na vse eventualnosti, pa se je začela milica zopet nastanjevati v omejenih krajih. Taka četa je n. pr. zadnje dni prikorakala v Vipavo. Načeljuje ji poročnik Ricci.

u—Pevsko društvo «Ilirija» v Trstu spada med tista redka združenja, katera še vedno razpolagajo z idealizmom in pogumom kadar je treba nastopati za slovensko stvar. Prošlo nedeljo je imela «Ilirija» redni letni občni zbor, po številu že 19. Udeležba je bila prav lepa, zborovanje pa je bilo dokaj nemirno. Za novega predsednika je bil izvoljen Angel Kobau, ki ima poleg sebe v odboru same mlade in agilne ljudi, od katerih je pričakovati, da bodo delovanje «Ilirije» zopet obnovili.

u—Zanimiva cestna dirka. V nedeljo sta se splašila v Trstu tik predora sv. Vida dva mezza, ki sta bila preprena v vojaški voz. Živali sta zdirljali in podrli na begu, neko 68letno stanko, ki je morala radi poškodb v bolnišnico. Na ulicah je povzročila dirka veliko zmedo, ki je končala šele takrat, ko so ljudje ustavili besneč živali.

u—Tatinski napad na blagajno. V noč od 9. na 10. januarja so neznani tatovi vdrli v prostore tržaškega skrbništva milodolničarjev. S ponarejenimi ključji so odprli večna vrata in se vtihotapili v blagajniški oddelček, kjer so navrtali blagajno na več mestih. Tatove pa je moral nekdo preopditi, ker so pustili delo in jo pobrisali ne da bi se okoristili s plenom.

Izjava

Podpisana izjavljava, da notica pod naslovom «Zužemberk» v št. 1. «Kmetijskega lista» z dne 7. januarja 1925. ne odgovarja resnici. Točno pa je, da sva se shoda v Zužemberku udeležila kot pristaja SKS in da je bila zadevna resolucija prečitana z najino vednostjo ter z najinim popolnim soglasjem in odobravanjem.

Na Dvora, dne 11. januarja 1925.

Miha Mirtič Ivan Klinec

Darujte za sokolski Tabor!

Iz življenja in sveta

Dr. Luther

finančni minister v odstopiški vladi dr. Marka, sestavlja sedaj novo vlado, ki se bo opirala predvsem na nemške

nacionalce. Njegova pogajanja potekajo po zadnjih vesteh ugodno, tako da je računati že danes s sestavo nove vlade. Ako pride res do tega, bo krenila politika Nemčije na popolnoma nova pota, kar utegne imeti nedogledne posledice za vso svetovno politiko.

Pri razcesarici Ziti

Dunajski fotograf Nikolaj Knozer se je nedavno vrnil iz Lequita v Španiji, kjer živi razcesarica Zita s svojim dvorom. Bil je pozvan na Špansko zato, da izvrši več posnetkov Zitine družine in se je vrnil domov s približno 200 fotografijami ploščami. Knozeru je znan dunajski fotograf, pri katerem se je vedno slikala cesarska družina in popisuje svoje vtise pri bivši cesarici Ziti takole:

Bil sem približno štiri tedne v Lequiti in sem ves čas živel na račun Zitine rodbine. Imel sem mnogo opravila. Napravil sem okoli 200 slik in sem slikal Zito, njene otroke in dvor, ki sestoji iz 15 oseb. Razcesarica me je ponovno prosila, naj povsod, kjer pridem do besede, pobijam legendo, ki pravi, da trpi biva cesarska družina pomanjkanje in da mora stradati... Ona je razširjanju takih vesti popolnoma nasprotna in jih je skušala že večkrat zatreti, toda vselej zaman.

Zita se s svojimi prav dobro počuti na Španskem. Vesti, da španski kralj zavrača potrebno pomoč kraljevi družini so zlagane. Španska vlada je napram Ziti in njenemu dvoru zelo gostoljubna. Kralj Alfonz podpira Zito gmotno in moralno. Predvsem vzdržuje njeno reprezentanco in je dal razcesarici na razpolago tudi posebno častno stražo. Če se Zita pelje na sprehod, jo spremljata vedno dva španska vojaka v uniformi. Običajno se pridružijo spremstvu še detekтиви v civilu. O kaki zadregi torej ni govora. Prej bi se dalo reči, da ima Zitina družina vsega na prebitek.

Življenje na dvoru je precej enostavno. Razcesarica vstaja ob 5. jutraj, otroci pa ob 6. Družina prisostuje skupni maši in se nato poda na sprehod. Potem pridejo učitelji in se začne pouk. Vse to nadzoruje Zita z veliko strogostjo. Ob 12 je družinski sprehod, zatem obed, po obedu gredo otroci na igrišče. Popoldan je zopet šola, po šoli južina in po južini sprehod. Zvečer se vrši še ena maša in nato gredo otroci spat.

Zita se drugače umika prireditvam, ne udeležuje se nobenih zabav in še vedno nosi žalno obleko. Izgleda pa precej slabo, ker ji domača opravila zadajajo veliko brigo. Družinski člani govorijo med

seboj nemško, najstarejši sin Otton pa je ravnokar predelel učno snov II. gimnazijskega razreda ter se učil francoski, španski, angleški in madžarski. Bratje in sestre so ga prej nazivali »Velikanstvo«, sedaj pa ga v tej obliki nagovarja le še služinčad.

Ali je mož ali žena bolj ljubosumna?

Neki zdravnik na Angleškem, ki je specialist v tožbah za ločitev zakona, je pred kratkim imenoval ženske »ljubosumni spol«. Ta označba je dovedla neki angleški list do tega, da je povprašal svoje čitatelje za mnenje, ali je žena bolj ljubosumna ali mož.

Med brezštevilnimi odgovori se nahaja tudi pismo znanega psihologa, ki pravi: V splošnem so v poslovnih stvareh moški bolj ljubosumni drug na drugega, v ljubezenskih stvareh pa ženske. Naletel sem na ženske, ki nikakor niso bile ljubosumne na drugi spol, in zdravil sem moža ki mu je neutemeljena ljubosumnost grenila vse življenje. Poročil se je z lepoto, ki mu ni dala tekom 15 let zakona niti najmanjšega povoda za ljubosumnost, vendar ga je v srcu grizlo to čustvo. Ker pa si ni upal kazati svojih občutkov na zunaj, so trpeli vsled tega živci, in mož je končno zbolel.

V pesnitvi nastopi navadno mož kot pravi nosilec ljubosumnosti. Pomislimo le na Othello. Toda ravno ženske so, ki trde, da pri moškemu ni ljubosumnosti nikoli tako strastna in da ne igra nikoli tako obvladajoče vloge kakor pri ženskah Lady Alexandrova pravi, da se manjši pojavi ljubosumnosti pri moškemu pač nanašajo le na Angleže. Po njenem mnenju so inozemci bolj ljubosumni. Ta dama pravi, da je povprečni Anglež le v prav posebnih slučajih ljubosumen in da takrat takoj poseže po samopomoči.

Samomor iz ljubezni do sina

Pred kratkim je izpolnila v bližini Madrida vdova Eleonora Graunova čudno zaobljubo. Ker je ostal sin pri življenju, je šla prostovoljno na oni svet z nasmeškom na ustnih.

Sin Graunove se je bojeval v Maroku zoper Berberce. Mati ni dolgo dobila o njem nikakega obvestila. Ker je bila bojna sreča Špancem nemila in so imeli velike izgube, je bila uboga mati vedno v skrbeh, kaj je z njenim sinom. Kot pobožna žena je romala na slovit božjo pot in se Materi božji zaobljubila, da žrtvuje svoje življenje, ako se povrne sin z bojišča.

Te dni je nenadoma prišel mladi Graun domov z veselo novico, da je odpuščen iz vojaške službe. Prekipevala od sreče ga je mati objela in povabila celo kopo gostov h kosilu, ki ga je priredila od veselja, da se je sin povrnil.

Komaj pa je bila pojedina končana, je vdova še enkrat pritiskala sina na svoje srce in mu rekla, da gre v prostovoljno smrt, ker se je on povrnil zdrav domov. Sin jo je skušal prepričati, pa zaman. Iztrgala se mu je iz rok in odhitela iz hiše. Tekla je v bližnjo cerkev, klečala par trenutkov pred podobo Matere božje, potem pa odvihrala iz cerkve in skočila v globoko reko. Ko je došel sin na obrežje, so ravnokar potegnili njegovo mater iz valov.

Roparski umor v Budimpešti

»Viteški« epilog majorja Pronaya.

Roparski umor v Budimpešti, katerega sta koncem prošlega tedna izvršila orožniški nadporočnik Lederer in njegova žena nad klobasičarjem Koudelko, dobiva sedaj vedno bolj jasno lice. Zlota sta bila zadnje dni ponovno zaslišana. Pri tem je izpovedal Lederer, da je dejanje zakrivila njegova žena, ker ga je

mučila s svojim lahkomišelnim življenjem. Tekom zasliševanja so se pojavila namigavanja, ki dajo slutiti, da sta nadporočnik in njegova žena že l. 1921. umorila neko osebo, ki je bila takisto v poslovnih zvezah z Ledererjem. Takrat se je našlo v Kelenfeldu poleg Budimpešte razsekano truplo, kateremu so manjkale roke, noge in glava. Kmalu potem so prišli na sled glavi, ki je plavala v ribniku mestnega parka. Preiskava ni mogla doznati kdo je morilec in zadeva je ostala nepojasnjena do danes.

Ker je bilo truplo tedanje žrtve haš na isti način razkosano kakor Koudelka, sumi policija, da je umor izvršila ista roka, ki je kriva zverinstva nad klobasičarjem. Lederer je bil l. 1921. provizorni oficir v zloglasnem oddelku majorja Pronaya, ki je teroriziral pol Madžarske. Stanoval je v budimpeškem hotelu »Britannia«, in je imel večkrat ostre prepire z dobavitelji za madžarsko vojsko.

Ledererjeva zadeva beleži sedaj zanimiv epilog. V nedeljo je sedel v Matjažev kleti major Pronay, ki je s tovariši častniki obravnaval Ledererjev slučaj. Naenkrat je vstopil major Katzenberger. Pronay je pokazal nanj z besedami: »Ta svinja je preprečila, da nisem odstranil Ledererja iz svojega oddelka.« Katzenberger je takoj poslal žaljivo svote sekundante, da se dogovore glede dvoboja.

× Napadi na vlake v Rumuniji. Zadnje čase se množe na Rumunskem napadi na vlake. Tako so pred par dnevi začeli v bližini Buzenja doselej neznani ljudje streljati s puškami na brzi vlak, ki je vozil v Veliki Varadin. Na drug brzi vlak se je vsula med postajama Dolhina in Liteni toča kamenja. V obeh slučajih ni bil nihče ranjen. Oblastva so uvedla preiskavo, pa doslej brez uspeha.

× Izboljšanje železniškega prometa v Nemčiji. Generalni ravnatelj družbe državnih železnice Oeser v Berlinu je sprejel pretekli teden novinarje in jim povedal zanimiva podatke o reorganizaciji in izpopolnitvi železniškega prometa. Rekel je, da bo notranja oprema osebnih vagonov že letos popolnoma na predvojni višini in da bodo zopet tako udobni, kakor pred desetimi leti. Vsi D-vlaki dobe električno razsvetlavo. Poskuse z uvedbo telefoniranja v vlakih bodo v kratkem uveljavili na progah Berlin - Hamburg, Berlin - Frankfurt a. M. in Berlin - Köln. Vsi vlaki bodo v najkrajšem času vozili najmanj tako hitro kot pred vojno.

× Nesreča na morju. Kakor poročajo iz Konstaneje, je zadel švedski parnik »Hassgesgen«, ki je vozil iz Carigrada v Novorosijsk, v Črnem morju na mino in se potopil. Vsa posadka, obstoječa iz 28 oseb, se je s kapitanom vred potopila, ker se je vsa nesreča pripetila v par minutah in se niso mogli več rešiti.

× Nov dinovzvrjice? Kakor objavlja državni urad za notranje zadeve v Washingtonu, so našli pri Velikem Kanjonu v Nacionalnem parku v državi Arizoni sled dinovzvrjice iz bronastega časa. Ta predpotopna žival je imela 16 palcev dolgo stopalo in 13 široko. Njen korak je moral biti dolg 4 čevlje 5 palcev (okoli 140 centimetrov). Vprašanje je, ali je bilo res vse tako, kakor poročajo iz Amerike.

× Nova metoda operacije raka. Kakor poročajo iz Petrograda, je sporočil slavni ruski zdravnik prof. Molotov zdravniškemu društvu, da je našel nov način operacije raka. Iktrati je predstavil zdravnikom razne bolnike, ki jih je z uspehom operiral, ki so jih pa drugi zdravniki že označili za neozdravljive.

× Prevoz madžarskega spomenika iz Rumunije na Madžarsko. V Aradu, ki je po vojni pripadel Rumuniji, se nahaja velikanski spomenik žrtvam revolucije l. 1848. Ta spomenik je zelo važna za Madžare, ki ga smatrajo za nekako narodno svetinjo. Madžari so se dolgo trudili, da bi jim Rumunija od-

stopila spomenik. Sprva se je bukareška vlada temu upirala, sedaj pa je prišlo med Rumuni in Madžari do popolnega sporazuma in v kratkem bodo prenesli Madžarski spomenik iz Arada v Budimpešto z velikimi svečanostmi.

× Upokojitev madžarskega krvnika. Madžarski rabej Mihail Bali, ki izvršuje že mnogo let ta posel in je imel posebno zadnja leta pod rdečimi in potem belimi gardami dela brez glavo, je sedaj zaprosil za upokojitev. Za njegovo mesto se je prijavilo izredno mnogo kandidatov, ki mislijo, da so sposobni za krvnika na Madžarskem. Med prošilec je tudi več bivših častnikov.

× Sreča v nesreči. Neka bogata Angležinja se je za božične praznike vozila v avtomobilu sem in tja po Dunaju. Končno je izstopila pred svojim ho-

telom. Prišedša v sobo, je opazila, da je izgubila njeno ročno torbico z denarjem, katerega je bilo za približno šest milijonov dinarjev. Takoj je naznanila zadevo policiji in obljubila najditelju 300.000 Din nagrade. A komaj je odzvonila, glej, že potrk na njena vrata šofer, ki jo je vozil in prinese torbico. Dama mu je seveda izplačala obljubljeno nagrado in šofer je postal po naključju v kratkem času bogat.

× Pingvinjski otok. Francoska vlada namerava proglasiti otok Kerguelen v južnem Lednem morju za nacionalni park. Na ta način se bo uresničel Ana-tola Francea »Pingvinjski otok«, le žal, da ga avtor ni več dočkal. Tamen te odredbe je, preprečiti popolno iztreljenje pingvinov, tuljcev in drugih antarktičnih živali, ki so jih doslej tako neusmiljeno lovili.

Književna politika

Prva slovenska sportna knjiga

To je »Smučar«. R. Badjura, avtorja »Vodiča«, slovenskega Baedekerja, in drugih turistovskih, skoraj bi rekel »znanstvenih« spisov. Lična, lahko kartonirana brošura 76 strani, priaznega žepnega formata. Na naslovni strani vesela risba, smučar drži navzdol in se veselo smeje. Brez pretenzije je ta knjižica, lična, a ko jo odpreš, te preseneti. Naslov je strog: »Smučarska teorija in praksa za začetnike in izvežbane.« Torej učbenik ali priročnik ali celo enciklopedije »bele umetnosti«! In zraven: 6 pokrajinskih, 55 tehničnih slik in srhrovrstki tolmači! To ni malo! (NB.: Brošurica stane 30 Din in je izšla pravkar v založbi Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani).

Jasno je, da pogledaš najprej po pokrajinskih slikah. Bogo Brinšek, Ivan Tavčar, Joža Kunaver, Jos. Ravnik so njih avtorji, torej klasična generacija naše turistične, smučarske in umetniške pokrajinske fotografije. Pionirji in obenem klasiki. Njim primerna je tudi kvaliteta reprodukcij. »Ljube« bi si n. pr. želeli v ilustrirano revijo, katere nimamo, ali Vel. ali Krško planino, Planico ali Stoli. Slike so čiste, jasne, luči jasne solčene dne na snegu se v lepem modrem tisku na gladkem papirju prav tako resnično odražajo, kakor temne sence v kotani pod Jalovcem ali reprodukcijo težavni, pa točno podani razgled s Stola. Te reprodukcije so upravi prvovrstna umetniška priloga knjižici in jo v naprej najtopleje priporočajo. So pravcata captatio benevolentiae.

Slično je s tehničnimi slikami. Koliko je nemških brošur slične vsebine! Vse so ilustrirane, pa ni ena ni našla tako praktičnih, drobniha pa vendar tako vsestransko jasnih slik. Slike v priročnikih Bilgeri, Hoek, Luther, Schottelius itd. so manj nazorne. Pripovedna vsebina je zelo ekonomična. Pojasnila o bistvu in vrednosti smučarskega sporta, o zgodovini tega pokreta pri nas, smučarsko življenje, disciplina, praksa, — ter oprava, oprema, sneg, tehnika nižje in višje vrste. Iz vsake vrste veje ne samo avtorjevo stvarno poznanje snovi, marveč i njegova velika pedagoška sposobnost, kako vodiš začetnika in ga seznaniš z zimsko naravo in z načinom, kako jej s pomočjo smučk pride do živga.

Tehnično se sme »Smučar« meriti ne le z vsako slično nemško brošuro, ampak tudi z večjimi sportnimi deli, ki so si stavili višje sportno-literarne cilje. Badjura je mnogo bolj ekonomično povedal isto, in več. Dodal je še domačo terminologijo, da homo rešeni »leopoldstädterisch« terminologije, ki govori o »ski-vozačima« ali »skifarerima« itd.

V terminološkem pogledu bi morda kazalo najti še nov izraz za »schwingen«, za kar uporabljajo »zavirati«, zaviranje, zavora« enako kakor za »stemmen«. Plužna zavora ni »Schwung«. Kristjanija in telemark nista zavori, ker ne zavirata, marveč se sama zase izvršena ustavita. Vendar ta pomislek ni, da bi moral ali hotel absolutno veljati. Mogoče je baš

nemško razlikovanje nepotrebno in ožje slovensko prav zadostno. Žal mi ni znana terminologija Norvežanov in Francozov. V tehničnem pogledu bi morda na str. 45. kazalo bolj izrecno zahtevati od novince in vodje kurzov, da zahteva in vztraja na tem, da se te temeljne vežbe dobro vtepejo v glavo in nogo in vedno redno ponavljajo. One so temelj umetnemu smučanju in metodičnemu treningu mišičevja i za zdravje, i za tekme. Skrbeti treba, da pojdejo naši tekmovalci ven in da prinese uspehe! Ti pa so odvisni od metodike, od temeljnih vaj (str. 45 — 47) na vežbalnem terenu. V tehničnem pogledu bi dalje želel še kratko poglavje o uporabi smučk in opremi za visoko turistiko (po zimi na Triglav, Sedma jezera na Begunjsko, Krvavec, groben) in v kratko poznamko, kako se opremiti in ravnati pri takšnih podjetjih, in v štati v četi, pri vojakih! Smučanje je važen del narodne brambel!

Vsekakor pa tu omenjeni nedostatki ne zmanjšujejo visoke vrednosti te knjižice in se dajo popraviti, popolniti. Da bi se le naši sportniki v celem ravnali po zares modrih, iz dolgoletne lastne izkušnje izhajajočih nasvetih avtorjev! Omeniti je treba dalje, da govori iz vsakega odstavka neka usmerjenost, neka iskrena ljubezen do prirode, očarujoča toplina za prednosti in čare naše domovine in globoko prepričanje, da ta sportna panoga vzgaja mišičevje, oči, pljuča, živčevje, bodri odločnost, budi umetniški čut, spoznava z ljudmi in naravo, pa tudi vzgaja smisel za disciplino, za tovarštvo in poštenost in čut dolžnosti. Pravilno imenuje avtor smučarstvo »planinsko in zimsko Sokolstvo«. Naj bi kmalu zares tudi naše Sokolstvo in naša armada spoznali visoko fizično in etično vrednost tega sporta in sprejeli smučarstvo v svoj program. Letošnja skrajšana sezona je pred durmi. Brošurica, dobrodošla! Smuk v naše žepce, in mi smuk z njo naprej za peč, potem pa smuk ven na belo na delo!

Pika.

Naročite takoj Ljubljanski Zvon za leto 1925.

V novem letniku bo izhajal poleg Kozakovega romana Sentpeter, ki so ga godi v ljubljanskem predmestju, še Suženji demona roman, mladega priznanega pisatelja; poleg tega razne povesti, novele in eseji.

Ljubljanski Zvon ne sme manjkati v nobeni slovenski družini.

Ljubljanski Zvon, ki izhaja mesečno, velja celotno a pošteno vred 120 Din (za inozemstvo 140 Din) Naroča s pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Frešernova ulica št. 54.

Kaj se vse lahko zgodi...

— Gospod doktor, izgubljena sem! Je kričala gospa Nina, in se zgrudila v naslanjaj in brido zajokala.

— Pomirite se, draga moja, — jo je tožil zdravnik. — Kaj pa je vendar bilo tako hudega? Ali ste se nekoč huj sporekla s svojim ljubim gospodom Filipom? Pa menda vendar ne?

— Izgubljena sem, izgubljena! — je ječala gosna in se ni dala potolažiti.

Gospa Nina je mlada, lepa gospa, že nekoliko postaršega, zelo bogatega trgovca Filipa N., ki ima svojo razsežno trgovino na Korzu v Trstu.

Ko ji je zdravnik le še prigovarjal, da naj se pomiri, je končno obrisala solze, skočila pokoncu, razklenila roke in vzkliznila:

— Vkljubi vsemu prisegam, da sem poštena žena!

— Hvala Bogu! — je dejal zdravnik. — Saj sem vedel, da ne gre za težak slučaj. Kaka majhna nepremišljenost? A?

— O, ne morem razumeti, kje sem tedaj imela glavo... Bil je tako lep, tako lep! Ali pozneje ga nisem videla več! Samo enkrat...

Zdravnik je priklimal:

— Da, da; razumem. Toda tudi en-

krat je včasih preveč!

— Zadelo me je kazen, — je mrmljala gospa Nina in sklonila na prsi svojo plavalso glavico.

— Seveda ni to prav! — jo je ukoril stari domači zdravnik. — Ali stvar vendar ni tako huda in se da še popraviti. Saj gospod soprog... Za svoj prestop ste pa s strahom tudi že dovolj kaznovana. In potem takle srčan otroček...

— Moj Bog! Ali on je bil, je bil... zamorec!

— Zamorec?! Sveti Bože!

Gospa Nina je, vsa zardela vsled tega priznanja, nadaljevala s povečanimi očmi:

— Da, gospod doktor, mislim, da skoraj prepričana sem, da sem mati... črnčka.

— Vraga! Stvar se v resnici zapleta. Toda v takih posebnih slučajih je treba predvsem miru. V tem slučaju bi zado-stovalo, če bi bil vaš gospod soprog imel, recimo tako, morda pravico prednosti, takole en dan, dva...

— O, gospod doktor, ko se ne spominjam. In kako naj bi vedela? Vse se mi vrti v glavi! Ne morem si misliti, da bi bil moj otrok sudanskega ple-mena... Skoraj se mi zdi, da bi bilo najbolje, da izginem s tega sveta, da

skočim v morje...

— Kaj šel! Stvar ni tako tragična. V ostalem pa: kar je, je! Ko je stvar že umešena, ne kaže drugega, kakor da preudariva, kako bi se dalo najbolje izmisliti iz te brozge. Veda nama, to se pravi, vam v tem slučaju nudi pomoč.

— Ali bi bilo mogoče, gospod doktor?

— Da! Ali gre za trik, ki bi bil proti moji vesti, da ne gre za vas in vašega ljubega Filipa, ki nima dovolj trdne glave, da bi mogla nositi neke posebne vrste rožne okraske. Torej ne mislite več na zamorca, temveč me poslušajte! Simulirati bo treba sicer res redek slučaj, ki ga pa veda priznava za mogočega. Prvič, ko srečate na ulici zamorca, hlinite nenaden, silovit živčni napad, kričite, bijte okrog sebe in prosite svojega soproga, naj nemudoma da odstraniti črnca. Če bo potem otrok bel, bo stvar sama po sebi dobra: v nasprotnem slučaju, če bo otrok črne ali čokoladne barve, nam bo pa lahko razjasniti skrivnost barvilneke vpliva za vas tako vznemirljive ženske prikazni.

— Hvala, gospod doktor, priročna hvala! Vračate mi življenje!

— Tekom naslednjih treh dni je gospa Nina hodila prav pogostoma od doma

in vedno v spremstvu svojega ljubega soproga. Večina mu je hodila z njim ob morju, po nabrežju, po pomolih, mimo tujih, angleških in ameriških parnikov. Ali bil je pač vrag vmež: bilo je vsega, samo zamorca ni bilo nobenega na izpregled. Četrta dan enako ne. Ne zamorca, da, niti dimnikarja ne! Uboga gospa Nina je bila že vsa obupana in so ji zopet začele misli uhajati k morskim valovom, ki naj bi oprali njeno črno krivolo. Kar zagleda — šla je s svojim soprogom ravno mimo izložbe nekega urarja — v izložbi bil lutko zamorca, ki je široko odpiral usta in kimal z glavo. Na trebuhu pa je imel uro. »Evo prilike!« si je mislila gospa Nina, kričnila in se kakor mrtva zgrudila v naročje svojemu ljubemu Filipu. Ko je po nekoliko trenutkih zopet odprla oči, si jih je hitro zopet zakrila z rokami in vsa tresoč se prosila soproga, da naj jo hitro povede proč izpred te grozne črne pošasti.

Filipu se je posvetilo v glavi. Zdel si je vedno naslednika in ženina razburljivost mu je bila najbolj dokaz, da se je uresničila njegova vroča želja. Od veselja mu je poekakovalo srce, ki ga svojo ženo, še vedno bolj mrtvo ko živo, v taksamtru vozil domov.

Potem pa je prišel čas, kakor je do-

ločen po zakonih narave. Gospa Nina, ki ji je stal ob strani stari domači zdravnik, je porodila deklico — čokoladne barve. Ko je Filip zagledal tiesto »stvar«, je skočil, kakor da ga je pičil gad. Hotel je že pograbiti nož, da bi poslal na oni svet mater in otroka.

Tedaj pa je posegel vmes dobri stari domači zdravnik. Bilo je res treba napora, da mu je tekel znoj od čela vse doli do pete, predno ga je sploh hotel poslušati. Potem pa mu je razlagal, kako narava včasih ustvarja zanimive slučaje »mimetizma«, ki jih povzročajo vidiki nenadnih prikazni. Morebiti je na ubogo gospo Nino vplivala nenadna prikazen kakoga črnca?

Gospod Filip se je prijel za glavo, ki mu je vsa gorela od razburjenja, in se je končno domislil onega dogodka pred urano...

— Da, da! — je zakričal in obraz se mu je razjasnil. — O, revica, moja ženica! Nedolžna je, kakor golobica: jaz, dijak, pa sem še dvomil!

Pa je poljubil porodnico na čelo in si pritisknil ono čokoladno stvarco na srce.

Sel pa je še istega dne k onemu urarju, kupil zamorca z uro in ga lastnoročno razbil na drobne koščke.

ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA (LA DAME DE MONSOREAU)

44

Saint Luc se ozre in zagleda na obzorju jahača, ki hiti v isti smeri kakor Saint Luc, in zdi se, da goni svojega konja. Konjenik je bil baš na višini ceste ter se je njegova postava odražala od jasnega neba temno in ostro, povečano, tako da je izgledal nekako zlovesče. Ta pojava je Saint Luca vznemirila. „Zares,“ pravi, „jahač se približuje v isti smeri kakor midva...“

„Beživa!“ pravi Jeanne in vzpodbode konja.

„Ne, ne!“ pravi Saint Luc, ustavi njenega konja in hladnokrvno opazuje dohajajočega, saj to je vendar samo eden, in pred enim samim pa zares ne bežim, tudi če bi nama bil opasen. Pojdiva v stran, v šumo, pustiva ga, da odjaše mimo. potem nadaljujva svojo pot.“

„Pa če se ustavi?“

„No, potem si ga ogledava, in kakor bo, tako bo.“

„Prav imaš, dragi moj, in jaz nisem imela prav, ko sem pozabila, da je z menoj moj hraber mož, in da me bo on branil.“

„Pa vseeno glejva, da odideva odtod, kajti vidim, da naju je jahač opazil in takoj nato pogladil konja v skok, a vidim tudi, da ima na klobuku perjanico, a pod klobukom dolgo periko, torej je najbrže plemič ali celo dostojanstvenik, in to me nekoliko vznemirja. Morda nosi res kaka povelja zame? Hajdiva naglo!“

„Povelja?“ zadrhti Jeanne. „Torej naglo!“

To je bilo laglje reči kot izvesti. Gosta šuma je bila zaraščena z nizkim grmitjem, ki je zelo oviralo oba konja. Konjenik pa je očividno vedno huje gnil svojega konja po cesti proti njima, in izgledalo je, da ju hoče namenoma dohiteti. „Zares,“ pravi Saint Luc, „najbrže je nama namenjeno, ako se on ne moti. Preblizu je že, da bi mogla uiti, in en sam je, zato ni treba imeti skrbi. Postojva, kaj nama hoče.“

„Hej, prijatelj, ne hitite toliko, jaz sem že brez sape!“ kliče z roba gozda prihajajoč. „Čakajte no, pozabili ste sliko svoje gospe! Slike gospodične de Cosse vendar ne smete kar tako izgubljati! Hoj, hoj!“

„Pa saj to je Bussy!“ klikne naenkrat Saint Luc ves radosten in skače čez grmovje nasproti grofu z isto brzino, a katero se mu je popreje skušal odtegniti.

„No, Saint Luc! Tudi jaz se nisem varal!“ kliče Bussy prav tako radostno. „Dobro jutro, gospoda moja!“

„Pa menda res ne prihajate baš vi v kraljevem imenu, da bi naju prijeli?“ vprašuje Jeanne smehljaje in mu ponuja ročico.

„Ne! Jaz ne pripadam med take zaupnike, da bi mi Njegovo Veličanstvo poverilo slično nalogo! In razen tega bi je ne prevzel. Pač pa sem v Courvillu v majhni gostilnici naenkrat zagledal vašo sliko z medaljonom, izgubili ste ga. To mi je dokazalo, da ste jahali pred menoj. Zato sem hitel, da vas dohitim. Pa izgleda, da sem prišel nepoklicano, kar je sicer razumljivo. Oprostite mi torej!“

„Torej je gol slučaj, da smo se tukaj sestali?“ vprašuje Saint Luc z zadnjim sledom nezaupljivosti.

„Gol slučaj je bil, a sedaj ga nazivam za Previdnost!“ pravi Bussy.

Med znanci se razplete daljši razgovor, tekom katerega Bussy izve, da potujejo njegovi prijatelji v dvorec Méridor. Pri tem imenu grof kar poblebdi in zardi, zapored, kakor da mu je nevidna roka posegla po srcu in razplala kri. „V dvorec Méridor?“ vpraša. „Kaj je to?“

„To je dvorec neke moje prijateljice, lepe Diane.“

„Je-li ona tam v dvorcu?“

„Mislim, da je!“ pravi Jeanne, ki ni imela pojma o dogodkih zadnjega meseca. „Kaj niste nikdar slišali o baronu de Méridor, enem najbogatejših ali pa vsaj najvplivnejših starejših poitevinskih baronov, in...“

„... in?“ vprašuje Bussy, ko vidi, da je Jeanne umolknila ne pričakovano.

„In o njegovi lepi hčerki Diani?“

„Nisem, gospa!“ izdavi Bussy, katerega je v notranjščini morilo silno vznemirjenje, kaj bo sedaj slišal ali izvedel. Pri tem pa se je vpraševal, kakšna sreča mu je na tej osamljeni daljni cesti privedla te ljudi, da mu govore o njegovi edini sreči in sanji, o Diani, katero je včeraj ostavil in o kateri bi želelo njegovo srce govoriti vse dni. Ali je to iznenadenje? Ali past? Nemogoče, to je

vse brez namere. „Saj vendar Saint Luc ni bil več v Parizu, ko je on, Bussy, dobil pristop do gospe Monsoreau in izvedel, da je ona Diana de Méridor...“ „Pa je-li ta dvorec še daleč?“ vprašuje Bussy, ki je nekaj premišljal.

„Natančno ne vem, gospod grof, ali mislim, da kakih sedem ur še. Mislim, da bomo že v njem prenočevali, če le nekoliko poženemo konje. Vi pojdete z nami, gospod grof, je-li?“

„Sicer nisem bil tja namenjen, ali če me lepo vabite, in ker sem postal radoveden na lepo Dianu, kakor pravite, in na starega barona, pa pojdem za hip tudi jaz tja...“

V nadaljnjem razgovoru, ki se je vrtil okrog Méridora, pa vpraša Bussy in s težko muko kroti svoje razburjenje, ker sedaj pade najbrže odločitev, „ali je baron svojo hčer že dal komu za ženo?“

„Za ženo?“

„Da, gospa, tako sem vprašal.“

„Mislim, da ni. Vervjem, da če bi se Diana omožila, da bi najprej mene o tem obvestila!“

„Vi torej mislite, da je gospodična de Méridor na dvorcu svojega očeta?“

„Nadejamo se, da, zagotovo!“ pravi Saint Luc s poudarkom, da tako pokaže, da je razumel z vsega razgovora, da njegova ženka že hoče splesti vez med Bussyjem in Dianu, in da bi tudi on s svoje strani podprl takšen načrt. „Nadejamo se!“ Kratek premor nastane v razgovoru, med katerim si vsak udeleženec misli svoje.

Ježa je trajala še nekaj ur, toda manj, kakor je popreje napovedala Diane. Ko prevale zopet gori, veselo vzklikne: „Hej!“ pravi, in pokaže spremljevalcema konice stolpov. Vidite li onega srednjega, svetlega, s škrlatcem kritega? To je glavni! Pod njim so njene sobane! Hej, to je moj ljubi Méridor!“

Jezdci se ustavijo na vrhu in gledajo zadivljeno v krasno pokrajino, v kljub zimskemu času ljubeznivo in zelo slikovito. Hej! Da, lepo je tukaj, oddaljeno, mirno. Bussy vzdihne. Pri pogledu na Méridor vstane pred njegovim duševnim očesom slika druge zgradbe, nizke, temne, zaklenjene hišice v ulici Saint Antoine, kjer se nahaja ona. Ali ob vsemem vzklikanju gospe Saint Luceve se tudi njemu pojavi nekaj nade. Kje je Diana? Tamkaj, tukaj? Katera je prava Diana? Kakšna je njena usoda? Ali... ali misli ona sedaj nanj? Ali se mu ho posrečilo, da jo reši vsiljenega jej soproga, da si jo pridobi zase?

(Konec prvega dela.)

Gozdar in starejša samostojna knjigovodkinja

z večletno prakso in dobrimi referencami dobita mesto na Gorenjskem. — Ponudbe pod „Gozdar“ na upravo „Jutra“ 85/a

Industrijsko podjetje išče izprašanega elektromonterja

ki je veš tudi vseh popravil žagarskih strojev. — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja sprejema uprava „Jutra“ pod „Monter“ 88/a

Družabnika

s 100.000 Din kapitala se išče k dobro vpeljanem podjetju. — Pismene ponudbe pod šifro „Družabnik 100.000“ na upravnishstvo „Jutra“ 134/a

Sodelujočega družbenika

z večjim kapitalom sprejme

prvovrstna veletrgovina galanterije, pletenine in drobnarije na debelo v Ljubljani. Tudi morebitna prodaja ni izključena. Naslov pove uprava „Jutra“ 129/a

Trgovina z mešanim blagom

prvovrstni prostor v sredini Maribora se zaradi družinskih razmer ugodno proda.

Cenj. ponudbe na podružnico „Jutra“ Maribor pod „Zasigurana bodočnost“.

Razglas.

Na Vidmu ob Savi se vrše sedaj novi, veliki

živinski sejmi

in sicer dne: 5/a
21. januarja 20. februarja
1 aprila 21. maja
3. avgusta 26. oktobra
16. decembra.

Vsi stari sejmi odpadejo. Kupei in prodajalci se vabijo.

Županstvo na Vidmu ob Savi, dne 6. januarja 1925.

L. S. Zupan: Frano Planina s. r.

Krompir kifelijčar 7044 a in vsako divjačino kupuje

IVAN FEUER, Zagreb, Trg I br. 11.
Interurbanski telefon 23-45.
Razpošilja pitane goske po 36 Din za kg.

Bogu vsagamogočnemu je dopadlo, da nas je zapustila in se preselila v boljše življenje ar. u. ljubljena hčerka in sestra

Majda Žvan

Pogreb se bo vršil dne 14. t. m. iz hiše za osti, Marmontova ul. 17. ob 1/4 16. uri popoldne.

V Ljubljani, 13. januarja 1925.

133/a Rodbina Žvanova.

Brez posebnega obvestila.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je naša nadvse ljubljena mamica

Marija Izgoršek, roj. Bezljaj

danes dne 12. januarja ob 19. uri v 75. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne ljubljene pokojnice bo v četrtek dne 15. januarja ob 10. uri dopoldne na župno pokopališče v Šmartnem pri Litiji.

Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Globoko žalujoče rodbine:
Izgoršek, Rus, Skvarča.

123/a

Zahvala.

Ob prerani in bridki izgubi naše preljubljene

Mary Germ

se za izraženo sočutje in mnogobrojno udeležbo na njeni zadnji poti najsrčneje zahvaljujemo.

Rodbina Germ

Bajnof.

122/a

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a Prodaja na obroke

Ljubljana, Šelenburgova ul. 3

Centrala za SHS:

Zagreb

Marulićeva ul. 5

Zastopstva v vseh mestih